

**Zlepšujeme podmienky pre študentov
so špecifickými potrebami**

**David di Fiore:
Hudba by sa mala dotýkať srdc**

SDM 2019 v Paname

Týždeň slovenských knižníc 2019

doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc.
rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku

Vstúpme do veľkonočného rána. A ustel'me si

„*Toto je deň Krista Pána, radujme sa, aleluja.*“

Vždy veľmi rád na Veľkonočnú nedeľu Pánovho zmŕtvychvstania počujem v kostole tento spev. Vyjadruje obrovskú radosť, víťazstvo nad smrťou, ale i to, že tým, kto panuje naším dňom, je Kristus. Rovnako vždy na Veľkú noc akosi väčšmi vnímam nádej, že napriek našim hriechom a nedokonalostiam sa nás Ježiš ujíma a dáva nám novú šancu.

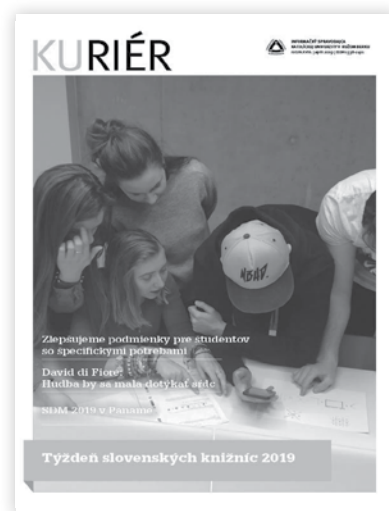
Ráno má pre mňa väčšiu moc ako noc. Každé ráno je plné radostnej nádeje, očakávaní, nových možností a príležitostí. Noc znamená koniec. Ráno je začiatok. A preto je ráno múdrejšie večera.

Keď na promóciách Texaskej univerzity v Austine vystúpil v roku 2014 námorný admirál William H. McRaven, dal mladým absolventom jednoduchú radu: Každé ráno si ustelte posteľ. Má to svoj význam: „*Ak si ustelite posteľ každé ráno, už ste splnili prvú úlohu dňa. Dodá vám to menší pocit hrdosti a povzbudí vás to vykonať ďalšiu úlohu a ďalšiu a ďalšiu. Ku koncu dňa sa jedna splnená úloha premení na množstvo splnených úloh. Ustlanie si postele vás utvrdí v tom, že malé veci v živote majú svoj zmysel. Ak nedokážete malé veci urobiť riadne, nikdy neurobíte poriadne ani veľké veci. A ak náhodou budete mať mizerný deň, vrátite sa domov do postele, ktorá*

je ustlaná – ktorú ste vy ustlali – a ustlaná posteľ vám dá povzbudenie, že zajtrajšok bude lepší. Ak chcete zmeniť svet, začnite ustielaním postele.“

McRaven bol deviatym veliteľom amerických špeciálnych operácií, ktorý strávil v Navy SEALs 36 rokov. Počas tvrdej šesťmesačnej prípravy medzi *sealov* absolvoval dlhé behy v piesku či plávanie v studenom oceáne o polnoci. Ale každé ráno prišli jeho inštruktori skontrolovať, ako majú kandidáti ustlané postele. Zvyk je železná košľa a naše návyky vytvárajú náš charakter. Ak sa naučíme pristupovať aj k malým „svetským“ veciam zodpovedne, pripravíme sa tým aj na veľké životné výzvy.

Texaská univerzita v Austine má slogan: „*What starts here changes the world.*“ Osvojme si ho aj u nás. Formujeme mysle a srdcia tých, ktorí si dokážu najprv ustlať posteľ. A potom zmeniť svet.

KURIÉR
Informačný spravodajca
Katolíckej univerzity v Ružomberku
Občasník

Vydavateľ
VERBUM – vydavateľstvo KU
Hrabovská cesta 1A, 034 01 Ružomberok
IČO 37 801 279
tel. (fax): 044/ 430 46 93 (94)
e-mail: kurier@ku.sk, www.ku.sk

Šéfredaktorka
prof. RNDr. Mária Kozová, CSc.

Zostavovateľia
PaedDr. Martin Pinkoš
Martin Kuniak

Redakčná rada
doc. PhDr. Markéta Rusnáková, PhD.
doc. Eugen Zeleňák, PhD.
PhDr. Mária Lehotská, PhD.
ThDr. Radoslav Lojan, PhD.

Grafická úprava
Martin Kuniak

Autorka dizajnu
Eva Okálová

Tlač
EQUILIBRIA, s.r.o., Košice

Foto
Archív KU a fakúlt
Archív UPaC

ISSN 1338-2411 EV 4121/10
Vyšlo v apríli 2019, č. 2/2019, roč. XVIII.
Nepredajné.
Redakcia si vyhradzuje právo
na krátenie príspevkov.
Za jazykovú správnosť príspevkov
zodpovedajú autori.
Uverejnené príspevky nehonorujeme.
Kuriér KU je k dispozícii v elektronickej podobe
na internetovej stránke www.ku.sk.

OBSAH

- 4 Rozhovor s Františkom Kovaľom, SJ
- 6 Dobrodružstvo v knižnici
- 9 Erasmus+: Plány a aktivity
- 14 Týždeň psychického zdravia
- 19 MEDart udelila prvé diplomy
- 21 Svetový deň sociálnej práce na PF KU
- 24 Ekumenická bohoslužba slova v Košiciach
- 28 Kurzy prvej pomoci pre verejnosť
- 29 UPaC: Boží dotyk v Paname

www.ku.sk

navštívte nás aj na internete

FRANTIŠEK KOVAL: NA UNIVERZITU SOM SA PRICHÁDZAL NADÝCHAŤ

Vyhľadávaný a obľúbený predovšetkým v očiach mladých študentov, s ktorými roky pracoval aj v ružomberskom Univerzitnom pastoračnom centre Jána Vojtaššáka pri Katolíckej univerzite v Ružomberku (KU). Takto možno charakterizovať jezuitu Františka Kovalu, ktorý pôsobil na KU ako univerzitný kaplán od roku 2012. Jeho ďalším pôsobiskom sa od februára 2019 stali Košice, kde bude vykonávať službu predstaveného domu.

? Ako vnímate obdobie vášho príchodu do Ružomberka?

Prichádzal som z Ukrajiny – z bohosloveckého seminára na Slovensko. Samozrejme, bol som nadšený z domáceho prostredia a z možností, ktoré sa tu na Katolíckej univerzite ukazovali. Bolo to obdobie poznávania, ale i obdivovania nádherných ľudí, s ktorými som mohol spolupracovať“

? V čom bola odlišná pastorácia a práca kňaza v Ružomberku oproti pôsobeniu na Ukrajine?

Ja som bol spirituálom v seminári, to znamená, že som viedol a sprevádzal seminaristov, kandidátov na kňazstvo, v duchovnom živote. V Ružomberku som mal už inú dispozíciu. Na Ukrajine sa kňazi v pastorácii vo farnosti alebo v iných úlohách stretávajú s určitou ľahostajnosťou, môžem povedať až stagnáciou, ktorú spôsobila atmosféra Sovietskeho zväzu. U nás na Slovensku je vytvorená určitá tradícia, v ktorej sa dá pokračovať, na ktorej sa dá stavať. Tiež sú vytvorené štruktúry, ktoré uľahčujú pastoráciu. Tu akoby ste už vedeli, čo máte robiť. Na Ukrajine potrvá ešte nejaký čas, keď si kňaz bude uvedomovať, že vo všetkom začína akoby od nuly.

? Ako hodnotíte vaše pôsobenie v Kolégiu KU? V čom bol podľa Vás skrytý jeho význam?

Kolégium na Katolíckej univerzite bolo pre samotných študentov prekvapením. Vznikali otázky: o čom to je a čo prinesie? Ale o čo nám šlo? K bežnému štúdiu, ktoré absolvuje každý študent vo svojom študijnom odbore, sme chceli ešte niečo pridať. A to formáciu: duchovnú, intelektuálnu a spoločenskú. Jeho význam vidím v tejto pridanej hodnote. Ako keď sa vám pridá k výplacate, k výbave, ku kráse. Náš študent – teda študent Kolégia – mal byť bohatší o poznanie hodnôt, múdrejší pri poznávaní dobra a krajší čo do ľudskosti.

? Ako sa vám pracovalo v univerzitnom prostredí a priamo v Ružomberku?

Dali ste mi dobrú otázku. Na univerzitu som prichádzal rád. Prichádzal som sem nadýchať sa života, pohybu, mladosti, krásy, nadšenia, priateľstva i svätosti. Každý deň som ju doslova pobozkal. Viete, zamilovať sa dá do ľudí, prostredia i atmosféry. Zamiloval som si i samotné budovy a najmä ľudí v nich i mesto Ružomberok a jeho okolie. Toto všetko mi bolo ako zákusok ku môjmu kňazstvu. Prežil som tu nádherné dni. A ľudia? Všetci sú na zamilovanie. No bez univerzity, bez jej študentov a zamestnancov by mi tu bolo ťažšie a smutnejšie. Aj vďaka nej som tu v Ružomberku vyrástol.

? Čo by sa podľa vás mohlo na univerzite zmeniť či zlepšiť nielen v pastoračnej činnosti?

Univerzita mala – a ešte má – krásnych ľudí. Mnohí sú vo svojich odboroch profesionálne lepší ako ich kolegovia na iných univerzitách. A myslím, nebola im daná šanca, priestor na skvalitnenie univerzity. Neboli ešte oslovení a vypočutí všetci tí, ktorí by mohli pritiahnúť študentov a univerzitu posunúť o schodík vyššie: nielen profesionálne, ale aj ľudsky. Ono je to tak: tí, čo majú hlavu a srdce, obyčajne nemajú lakte. Nemôžete mať všetko. Buď máte jedno alebo druhé.

? Čo vám dávalo silu a motiváciu pôsobiť medzi študentmi i zamestnancami?

Ak sa vyjadrím oficiálne, tak to bude dekrét – dispozícia od biskupa a od môjho provinciála. Verím, že s poslaním získavam Božiu pomoc i Božie požehnanie k svojej službe. Ak sa vyjadrím osobne, pohľad do tváří ľudí – tu študujúcich i pracujúcich, pohľad do ich srdiec, ich príbehy, slzy a úsmevy rozhybali moje ruky, nohy i srdce i môj rozum. ... Ba často i môj spánok.

? Ako ďalej? Čo budete robiť v Košiciach? Čo bude vašou hlavnou pracovnou náplňou?

To je už ťažšia otázka. Mnoho je toho, čo neviem. A neviem, čo presne budem robiť i v Košiciach. Samozrejme, že mojou hlavnou náplňou bude kňazská služba. Verím, že keď prídem do Košíc, samotné mesto mi napovie, čo s touto službou súvisí. Je to veľké mesto a také sú i jeho výzvy. Chcem byť blízky mojim bratom v komunite, Košičanom a Košickým mučeníkom – keďže v tomto roku je 400. výročie od ich smrti. Budeme sa snažiť, aby ste i tu v Ružomberku počuli o košických jezuitoch niečo krásne, niečo Božie a inšpirujúce.

? Máte pre študentov a zamestnancov univerzity konkrétny odkaz?

Mal by som jeden aj pre zamestnancov aj pre študentov. Zamestnancom by som odkázal – aspoň niektorým – že trochu dlhujú študentom nádej, ktorú Katolícka univerzita má ponúkať a profesionalitu ku ktorej sa zaviazala. Mnohí študenti prišli na univerzitu práve kvôli tomu. Počet študentov to nie je len o počte narodených detí, to je aj známka na váš profesionálny index. A odkaz pre študentov? Študujte! Spoznávajte krásu toho, čo študujete, i krásu seba samých. Verte mi, ste nádhernejší, ako si myslíte, i ako o vás hovoria.

Pozitívne zviditeľňovať knižnice aj počas Týždňa slovenských knižníc 2019

Slovenská asociácia knižníc a Spolok slovenských knihovníkov vyhlásili už 20. ročník úspešného celoslovenského podujatia Týždeň slovenských knižníc, ktorý sa uskutočnil v termíne 4. – 10. marca 2019 pod spoločným mottom KNIŽNICE PRE VŠETKYCH. Slávnostné otvorenie sa konalo 4. marca v priestoroch Radnice v Levoči za účasti zástupcov MK SR, MŠVVaŠ SR, profesijných združení, ZMOS, VÚC, magistrátu mesta Levoča, zriaďovateľov knižníc, zástupcov knižníc a médií.

Otvorenie bolo spojené aj s tradičným odovzdávaním ceny Slovenskej asociácie knižníc SAKÁČIK 2019, ktorú získala Slovenská pedagogická knižnica v Bratislave za česko-slovenský projekt „Záložka do knihy spája školy.“ Ambasadorm Týždňa slovenských knižníc 2019 bol Ján Gallovič, člen Činohry Slovenského národného divadla. Týždeň slovenských knižníc tradične nezmenil svoj hlavný cieľ, ktorým je pozitívne zviditeľňovanie knižníc ako kultúrnych a vzdelávacích inštitúcií prostredníctvom najrozmanitejšieho spektra aktivít a podujatí. Celoslovenské podujatie bolo realizované vďaka Fondu na podporu umenia.

V Univerzitetnej knižnici Katolíckej univerzity v Ružomberku sme aj počas 20. ročníka TSK pre všetkých pripravili 50% zľavu na

registračný poplatok a na poplatok za predĺženie členstva. Sprístupnili sme výstavu „Z archívu periodík.“ V súčasnosti ponúka UK KU okrem aktuálnych ročníkov 163 titulov aj 1500 archívnych titulov jednotlivých časopisov. Práve počas TSK sme pripravili výber starších ročníkov, v ktorých si mohli návštevníci nájsť zaujímavé články z minulosti. Počas TSK sme opäť zamerali svoju pozornosť aj na elektronické informačné zdroje, ku ktorým majú naši používatelia prístup vďaka národným licenciám. Tentokrát sme bližšie predstavili národnú licenciu SNK, ktorá ponúka databázy z vydavateľstva GALE a to Academic One File, General One File a Infotrac Custom Journal. V rámci uvedených celkov je možné vyhľadávať súčasne vďaka discovery nástroju GALE Power Search.

Oproti minulým rokom sme priniesli našim študentom novinku, tzv. „Deň v knižnici“. UK KU bola netradične otvorená až do 21.00 h, kedy slúžila ako večerná študentská aktivita tzv. „Treasure hunting“. Návštevníci knižnice mali možnosť hľadať predmety s logom KU v priestoroch knižnice, čím mohli bližšie spoznať jednotlivé zákutia. V popoludňajších hodinách odštartoval program zábavno-vedomostným kvízom. Skúsenosti s kvízovými aktivitami

už naši študenti mali z minulosti vďaka Referátu pre zahraničné vzťahy a mobility KU a Poradenskému centru KU. Tentokrát boli však otázky zamerané na svet knihovníctva a knižníc. Po ňom študenti plynule prešli do „Dobrodružstva v knižnici.“ Dvanásť tímov s piatimi až desiatimi členmi riešili úlohy priamo v teréne knižnice. Jednotlivé úlohy boli koncipované podobne ako úlohy v tzv. escape room. Krok za krokom sa cez ne posúvali k výsledku hry, ktorou bolo vylúštenie motta TSK 2019. Všetky družstvá sa s úlohami popasovali a dotiahli ich do úspešného konca. Čo je dôležité, nikto to nevzdal, aj napriek náročnosti úloh. Hry sa zúčastnili študenti naprieč fakultami KU. Počas súťaženia bolo cítiť súdržnosť a tímového ducha. Účastníci sa

zabavili, dozvedeli nové informácie nielen z knihovníckeho prostredia, popasovali sa s logickými úlohami a šiframi. Jednoducho spoznali svoju knižnicu z inej „dobrodružnej“ perspektívy. Samotní študenti hodnotili uvedené aktivity veľmi pozitívne s túžbou zažiť ďalšie „Dobrodružstvo v knižnici!“

Vzhľadom na fakt, že tohtoročný Týždeň slovenských knižníc pripadol na obdobie jarných prázdnin, plánované exkurzie základných a stredných škôl boli realizované vo zvýšenej miere počas celého mesiaca marec.

Katarína Matušková

Najväčší Slovák v UK KU

Na prelome mesiacov január/február 2019 sa stala Univerzitná knižnica súčasťou projektu RTVS Najväčší Slovák. Produkcia spoločnosti NUNEZ NFE s.r.o. vybrala našu knižnicu ako jednu z lokalít, v ktorej interiéroch prebiehalo nakrúcanie sprievodných dokumentov k finálnej desiatke nominovaných v celonárodnej ankete, ktorá vychádza z licencovaného formátu BBC a realizoval sa už vo viac ako 24 krajinách.

Po nominačnej fáze a následnom galavečeri spoznalo Slovensko zo stovky mien finálnu TOP 10. O každej z nominovaných

osobností pripravila RTVS dokument s následnou diskusiou. Každá z nich má svojho tzv. obhajcu, ktorého konštatovania potvrdí, resp. vyvráti odborný garant. Hlavným cieľom mediálneho projektu je "dotiahnuť históriu Slovenska od najstarších čias až po súčasnosť a vyvolať k nej diskusiu." Celonárodná anketa vyvrcholí 1. mája 2019.

V priestoroch Univerzitetnej knižnice prebiehalo nahrávanie dokumentárnych snímok k Jánošíkovi, Ludovítovi Štúrovi a Andrejovi Hlinkovi. Obhajcami boli spisova-

teľ a Terchovčan Peter Cabadaj, herec Dušan Jamrich a bývalý premiér Ján Čarnogurský. V rámci dramaturgie jednotlivých častí projektu boli prezentované knižničné zbierky a dokumenty, ktoré obsahovo ilustrovali vybrané osobnosti.

Katarína Matuškovu

SOLA GRATIA

Spiritualita v umení

Jaroslavy Šickovej – Fabrici

V Univerzitej knižnici Katolíckej univerzity v Ružomberku bola 17. januára 2019 počas konferencie Expresívne terapie vo vedách o človeku 2019, ktorú organizovala Katedra pedagogiky a špeciálnej pedagogiky PF KU slávnostnou vernisážou otvorená výstava profesorky Jaroslavy Šickovej – Fabrici pod názvom SOLA GRATIA. V sprievodnom, hudobnom programe vystúpil umelecký vedúci Slovenského komorného orchestra Evald Danel so svojou manželkou. Konceptu výstavy a rovnako i kurátorskú taktovku prevzala docentka Luba Belohradská. Súčasťou podujatia bola aj prezentácia monografie autorky pod názvom Art & Art therapy.

Výstava predstavila nielen komornú sochársku tvorbu, ale aj rovnomennú inštaláciu a veľkoplošné fotografie monumentálnych diel vytvorené počas sympóziálnych aktivít umelkyne. V súčasnosti autorka inklinuje ku keramike, ktorú následne koloruje a glazuje. Tematicky prechádza od figurálneho a nefiguratívneho sochárskeho prejavu až k rozkladu formy a odhmotneniu objektov. Venuje sa komornému i monumentálnemu sochárstvu. Jej diela charakterizuje silný spirituálny podtext, ktorý vyjadruje prostredníctvom symbolov. Viacvrstvosť a viacvýznamovosť dodáva jej dielam osobitú poetiku. Sola Gratia, Náruč, Vyklonenie z ničoty, Loďka, Ranná rosa...to sú len niektoré názvy artefaktov, ktoré boli až do 28. februára 2019 prezentované v priestoroch UK KU.

Akademická sochárka Jaroslava Šicková – Fabrici vyštudovala na Vysoké škole výtvarných umení v Bratislave, na oddelení figurálneho sochárstva u profesorov Jozefa Kostku a Jána Kulicha. Od 80. rokov pracuje a pedagogicky pôsobí aj ako arteterapeutka. Za svoj významný prínos v oblasti výtvarného umenia a tvorby, získala v roku 2009 na Karlovej Univerzite v Prahe titul profesora. V súčasnosti žije a tvorí v Bratislave. Spolu so svojim manželom akademickým sochárom Jánom Šickom sa pravidelne zúčastňujú na mnohých sochárskych a keramických sympóziách nielen na Slovensku, ale predovšetkým v zahraničí (Japonsko, Taliansko, Austrália, Južná Kórea, Portugalsko...). V roku 2000 založila organizáciu Terra Therapeutica – združenie slovenských arteterapeutov.

VŠETKY AKTUÁLNE INFORMÁCIE O DIANÍ V UK KU NÁJDETE NA:
uk.ku.sk a na Facebooku

Plány a aktivity

ERASMUS+

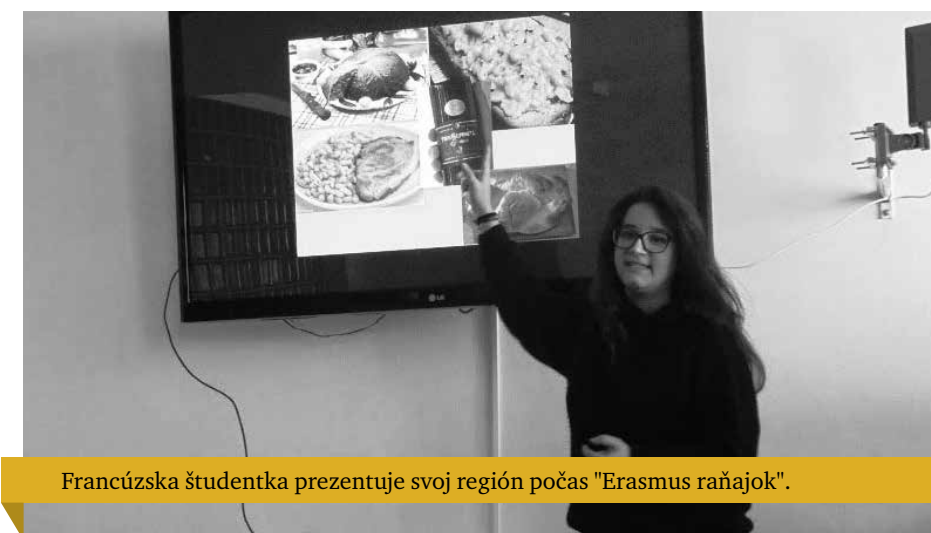
PODROBNOSTI NÁJDETE NA:
medzinarodnevtahy.ku.sk

V akademickom roku 2018/2019 plánuje KU v Ružomberku vyslať v rámci programu Erasmus+ KA103 do zahraničia 140, z celkového počtu 560 zamestnancov. K marcu 2019 bolo realizovaných už 74 zamestnaneckých mobilít a 56 študentských mobilít. Plánovaných je 126 prichádzajúcich zamestnaneckých mobilít, z toho je 82 výučbových a 44 školení. V letnom semestri hostí KU na troch fakultách celkovo 30 zahraničných Erasmus+ študentov z partnerských vysokoškolských inštitúcií v Česku, Poľsku, Taliansku, Francúzsku, Španielsku, Rusku, Albánsku a na Ukrajine.

Referát pre zahraničné vzťahy a mobility KU organizuje pre súčasných a potenciálnych Erasmus+ študentov počas semestra nie len informačné, ale aj spoločenské podujatia. Koncom januára sa uskutočnili tzv. „Orientation days“, ktorých cieľom je poskytnúť prichádzajúcim zahraničným študentom informácie o akademickom a spoločenskom živote na KU. Ďalším už pravidelne organizovaným podujatím sú „Raňajky s Erasmákmi“, kde majú možnosť zahraniční študenti odprezentovať tradície a kuchyňu svojej krajiny. Prvé podujatie sa uskutočnilo v duchu typických slovenských raňajok, na druhom podujatí bola prezentovaná kuchyňa typická pre Francúzsko a regióny francúzskych študentiek. „Pizza v knižnici“ umožnila zahraničným a domácim študentom podeliť sa so skúsenosťami a zážitkami z Erasmus pobytov a motivovať tak aj ostatných študentov k realizácii študentskej mobility v zahraničí.

"Orientation days" so zahraničnými študentmi počas letného semestra 2018/19.

Francúzska študentka prezentuje svoj región počas "Erasmus raňajok".

Skúsenosti z mobilít môžu študenti zdieľať prostredníctvom "Pizze s Erasmákmi".

KU v Ružomberku očami Erasmus+ študentov

V letnom semestri akademického roku 2018/2019 realizuje na FF KU študijný pobyt päť a na PF KU jeden študent z partnerských univerzít. Aké sú ich prvé dojmy z mesta Ružomberok a štúdia na KU?

Elena Stepicheva, študentka anglického jazyka na Ruskej univerzite priateľstva národov (RUDN): Vždy som chcela byť študentkou programu Erasmus+, žiť a študovať v zahraničí so študentmi z rôznych krajín. Je to skvelá príležitosť naučiť sa nové jazyky, získať skúsenosti s novými metódami výučby, mať možnosť cestovať a objavovať niečo nové. Som veľmi rada, že študujem na Katolíckej univerzite v Ružomberku, pretože verím, že je to vzácna skúsenosť pre moju budúcu profesionálnu a akademickú kariéru. Na Katolíckej univerzite sa mi veľmi páčia všetky moje predmety a som vždy rada, že môžem ísť na prednášky a nájsť materiál pre domáce úlohy v modernej knižnici. Navyše mám rada Ružomberok, pretože je bohatý na prírodu a históriu. Každý týždeň na Slovensku preskúmam niečo nové, obzvlášť rada chodievam obzeráť staré hrady. Som presvedčená, že po mojej mobilite v Ružomberku sa určite vrátim do tohto mesta a navštívim svojich nových priateľov a ponorím sa do skvelého času, ktorý mám teraz.

Cias Gega, študent anglického jazyka z Albánska: Zvolil som si Katolícku univerzitu na Slovensku pretože ponúka študijný program, ktorý študujem aj v Albánsku a zároveň som chcel navštíviť a žiť niekoľko mesiacov v niektorých slovanských krajinách. Môj prvý dojem zo Slovenska bol zaujímavý, najmä kvôli snehu. Na Slovensko som prišiel v zime, takže som mal to šťastie zažiť slovenskú zimu a krajinu zahalenú snehom. Na Katolíckej univerzite mám rád všetko. Univerzita ponúka výborné podmienky na vzdelávanie aj pre zahraničných študentov. Teším sa, že som dostal možnosť študovať v tejto inštitúcii, s kvalifikovanými učiteľmi, stretávať nových ľudí, získavať nových priateľov z rôznych krajín a rôznych kultúr, no najmä navštevovať slovenské mestá a okolité krajiny. Je to skvelé.

Alexandra Stara, študentka žurnalistiky z Ukrajiny: Študovať v zahraničí bolo pre mňa snom už od mojich prvých školských rokov. Túžila som žiť v cudzej krajine. Uplynuli roky, sen sa zmenil na cieľ. Práve teraz cítim, že som pripravená vystúpiť zo zóny pohodlia a ponoriť sa do nového života. Žurnalistika je profesia neustáleho pohybu a zlepšovania. Vždy sa musíte učiť, prijímať nové informácie, byť schopní myslieť kriticky, chcieť vedieť

viac, neobmedzovať sa len na učenie. Rada študujem a zdá sa mi, že štúdium v zahraničí mi poskytne príležitosť pozrieť sa na moje budúce povolanie z iného uhla pohľadu. Nie je žiadnym tajomstvom, že vzdelávací systém v každej krajine je výnimočný a má svoje plusy a mínusy. Účasť na medzinárodných programoch je veľkým krokom k požadovanej profesionalite. Podľa môjho názoru je program Erasmus+ šanca pochopiť vaše pravé ja. Byť v neustálom hľadaní. Keď sa vám otvorí nové obzory, otvoríte v sebe nový svet. Úprimne, pri výbere univerzity na Erasmus+ pobyt som nemala na výber. Hoci teraz som si istá, že je to naozaj jedna z najlepších volieb. Než som sem prišla, nevedela som nič o Slovensku. Myslela som, že nie je veľmi odlišné od Ukrajiny. Prvý môj dojem bol, že Slovensko je pokojná, udržiavaná krajina s krásnou architektúrou a neuveriteľne krásnou prírodou. Mám pocit, že všetko na univerzite je skutočne vytvorené pre študentov a pre ich rozvoj. To je super. Ale zároveň je tu príliš pokojne a ticho. Žiaľ, je tu aj málo aktívnych študentov.

ERASMUS+ KA107 – spolupráca s krajinami mimo EÚ

Katolícka univerzita v Ružomberku (KU) v rámci programu Erasmus+ KA107 výrazne rozšírila svoje partnerstvá a počty mobilít, ktoré umožňujú najmä zahraničným študentom a členom akademickej obce absolvovať študijné pobyty, výučbové pobyty a školenia. V akademickom roku 2018/19 sú súbežne realizované 2 projekty. V rámci projektového obdobia 2017/2019 v súčasnosti prebieha spolupráca s Uzhhorod National University (Ukrajina). Projekt bol plánovaný pre 12 mobilít, pričom posledné 2 mobility študentov sú momentálne uskutočňované na Teologickej fakulte KU v Košiciach v oblasti humanitných vied. V rámci projektového obdobia 2018/2020 získal Referát pre zahraničné vzťahy a mobility finančnú podporu 175 800,-Eur na koordináciu projektu, do ktorého KU vstúpila s deviatimi univerzitami zo šiestich krajín. V rámci tohto projektového obdobia bola udržaná kontinuita v spolupráci s niekto-

rými partnermi z minulého projektového obdobia, no pribudli aj úplne nové krajiny a univerzity, ktoré sú možno pre našincov až exotické. Spolupráca pokračuje s Ilia State University (Gruzínsko), Uzhhorod National University a Ukrainian Catholic University (Ukrajina). K novým partnerom patria: University Ismail Qemali Vlorë, Vlorë (Albánsko), Yarmouk University (Jordánsko), The People's Friendship University of Russia – RUDN (Rusko), University of Novi Sad, University of Belgrade (obe Srbsko) a Kamyants-Podilsky Ivan Ohienko National University (Ukrajina).

V rámci projektu je naplánovaných celkom 75 mobilít pre 41 prichádzajúcich a 34 vyslaných študentov a zamestnancov. Študijný pobyt na KU v Ružomberku bude môcť realizovať 16 zahraničných študentov a 6 študentov KU dostane možnosť študovať na univerzitách zapojených do projektu

(Ukrainian Catholic University, University of Belgrade a RUDN University). Momentálne sú na študijnom pobyte na Ukrajine dvaja študenti z FF KU, rovnako v Lvove realizoval výučbu vedúci katedry žurnalistiky FF KU a školenie pracovníčka Referátu pre zahraničné vzťahy a mobility na univerzite vo Vlorë. K prvému kontaktu s RUDN v Moskve došlo prostredníctvom dvoch vyučujúcich z katedry geografie PF KU. Vo februári privítala KU v rámci nového projektu aj prvých hostí. Tetiana Storchova a Alla Khoptiar, z Kamyants-Podilsky Ivan Ohienko National University, absolvovali týždenný pobyt na Referáte pre zahraničné vzťahy PF KU a na katedre anglického jazyka a literatúry FF KU. Na katedre histórie FF KU realizoval školenie pracovník z univerzity v Novom Sade, Dura Hardi.

ERASMUS AKO MINIMISIA

Minulý semester som sa rozhodla vycestovať prostredníctvom programu Erasmus na Ukrajinskú katolícku univerzitu vo Lvove. Píšem hneď, že toto moje rozhodnutie neľutujem. Je to naozaj veľká príležitosť vidieť vyučovací systém inej univerzity, iných učiteľov a taktiež spoznať nových ľudí.

Keď spomenieme slovo Ukrajina, hneď by ste sa ma opýtali: „Prečo práve táto krajina, aká len tam môže byť univerzita?“ Často podceňujeme Ukrajinu, ale Ukrajinská katolícka univerzita (UKU) je jednou z najmodernejších univerzít na Ukrajine a naozaj nezaostáva za univerzitami na západe. Študenti tu dokážu diskutovať, pýtať sa a hodiny nie sú len o pasívnom odovzdávaní a prijímaní faktov. Niekedy to vyzerá až tak, že učiteľ musí sledovať, kto sa prvý prihlásil a vytvárať si poradovník. Veľmi sa mi tu páči, že v každom študijnom odbore ponúkajú svojim študentom hodiny vyučované v anglickom jazyku. Je to pre nich príležitosť zdokonaľiť sa v tomto jazyku a aj ho vo svojom odbore aktívne používať.

UKU je gréckokatolícka univerzita, má pod svojou záštitou aj ikonopiseckú školu, ktorá poskytuje hodiny študentom UKU, ale tiež širokej verejnosti. Je tu teda i možnosť absolvovať ikonopisecký kurz aspoň počas jedného semestra.

Keďže som už niekoľkokrát Ukrajinu ako dobrovoľníčka navštívila, rozhodla som sa to skúsiť aj počas môjho študijného pobytu. Dvakrát týždenne navštevujem saleziánsky rodinný dom, ktorý spravujú miestni saleziáni. V tomto dome žijú chlapi, ktorí nemajú rodičov alebo z iných dôvodov s nimi nežijú. Ja sem prichádzam poobede a pomáhám im robiť domáce úlohy (hlavne z anglického jazyka, ale

prišlo už aj na matematiku, ba dokonca poľský jazyk), alebo sa len zahráme nejakú hru.

Na záver Vám chcem študijný pobyt prostredníctvom Erasmusu vrelo odporučiť. Nebojte sa, naberte odvahu a určite sa na svoj pobyt tešte.

Annamária Adamčíková
študentka FF KU v Ružomberku

ERASMUS STÁŽ MA POSUNULA

Odrazový mostík do sveta profesionálnych médií. Tak by som mohla definovať svoju Erasmus absolventskú stáž. Považujem ju za vynikajúcu príležitosť overiť si teoretické poznatky v praxi a posunúť svoje praktické skúsenosti na vyššiu úroveň. Potrebovala som pritom len chuť na seba pracovať a odvahu skúsiť niečo nové.

Presvedčila som sa, že profesionálne inštitúcie dokážu vytvoriť dobré zázemie pre začínajúcich pracovníkov. V Českom rozhlase som sa mohla veľa pýtať, vymieňať si skúsenosti s kolegami, pozorovala som redaktorov pri práci, dostala som efektívnu spätnú väzbu a začala som si veriť. Keďže som stážovala s mojimi dvoma spolužiakmi, bolo nám veselšie, mohli sme spolupracovať a pomáhať si.

Výhodou stáže v zahraničí je nová inšpirácia. Ocitla som sa medzi ľuďmi s odlišnou mentalitou a spoznala som, ako to chodí v inom štáte, hoci sa môže zdať, že Praha je za rohom a nič nové tam na mladého stážistu nečaká. Práve naopak. Z tohto obdobia čerpám dodnes a často si pripomínam, že ísť na absolventskú

stáž bolo jedno z mojich najlepších rozhodnutí, ktoré prinieslo jedno z najkrajších období môjho života.

Michaela Melová, študentka FF KU v Ružomberku

ZAHRANIČNÝ ŠTUDIJNÝ POBYT V MOSKVE

Druhá polovica februára patrila 14-člennej skupinke, ktorá sa rozhodla vycestovať do Moskvy. Nech aktivita Katedry cudzích jazykov nezostane nepovšimnutá, rozhodli sme sa priniesť reportáž z mesta kultúry, čaju, vodky... Jednoducho z mesta, ktoré nikdy nespí.

Študiijnú cestu začali októbrové asociácie študentov na cvičeniach Kultúry ruskej reči. Keď sa kolektív piatich dievčat z prvého ročníka bakalárskeho programu ruský jazyk v kombinácii, odvážil spýtať na možnú cestu do Moskvy, tajomník Katedry cudzích jazykov Mgr. Tomáš Hmíra neváhal. Veď sa mu razom naskytla možnosť presne desiatej cesty do Moskvy. Mesta, ktoré píše už takmer tisícročnú históriu a je známe mimoriadnym kultúrnym bohatstvom.

Letenky, ubytovanie, víza. Kombinácia, ktorá môže byť jednoduchá a možno aj nie. Veľkou výhodou je, že z Bratislavy lieta letecká spoločnosť Pobeda (vítazstvo), ktorá prevádzkovala v čase našej cesty lety štyrikrát do týždňa a najnovšie každý deň. Spiatocné letenky si môžete zakúpiť cez ich webovú stránku od 70€.

Moskva ponúka mimoriadne širokú škálu ubytovania. Od najnižšej kategórie, kde sa pokojne môžete stretnúť s tarakanmi (švábmi) cez útulné hotelové izby alebo súkromné byty strednej kategórie až po luxusné a nehorázne drahé apartmány v najatraktívnejších častiach mesta. Nespornou výhodou ubytovania v hotelovom komplexe je tzv. registrácia. Cestova-

telia majú povinnosť sa po príchode do Ruska zaregistrovať, ak ich cesta presiahne dĺžku piatich pracovných dní. A hotel to, samozrejme, urobí za vás.

Teraz sú na rade víza. Práve tie mnohých odrádzajú od cesty do Moskvy. Ak však chcete vidieť mesto, ktoré je rozlohou dvadsaťpäťkrát väčšie ako Paríž, povinnú zložku absolvovať musíte. Žiaľ, elektronické vybavenie víz možné stále nie je a preto vám zostáva vybrať si z dvoch možností. Buď navštívite Veľvyslanectvo Ruskej federácie alebo Ruské vízové centrum. Počítajte s tým, že na prvú menovanú inštitúciu sa dostanete len v prípade veľmi včasnej registrácie.

Náš záujem spoznať Moskvu bol obdarený podpisom novej zmluvy medzi Katolíckou univerzitou a Moscow Region State University na základe ktorej všetci členovia študijnej cesty dostali víza bezplatne. Nič nám teda nebránilo, aby sme 22. februára odštartovali našu jazdu.

Určite vás prekvapil vyššie uvedený údaj o porovnaní Moskvy a Paríža. Moskva je obrovská a ak ju chcete prebádať, potrebujete dostatok času. My sme mali päť dní a prvou zastávkou

bol miestny trh s tradičnými suvenírmí. Nachádza sa blízko stanice metra Partizanská a vyčleňte si na tento nákup sobotu a aspoň 3 hodiny. Keď budú vaše tašky plné a peňaženka poloprázdna, zastavte sa na grilované mäso. Kuracie, bravčové, teľacie, baranie, ryba či klasická zelenina napichaná na špajli, ugrilovaná na čerstvom vzduchu s dokonalou omáčkou a národným pečivom nesie názov Šašlik. Naša prvá ruská špecialita bola okorenená rozhovorom s miestnou babuškou. Predstavte si, že táto 80-ročná pani tu pracuje ako pomocná sila a stará sa o čistotu. Pri otázke ako dlho na tomto trhu pracuje sa len usmiala a hodila rukou.

Pristavme sa na krátko k spomínanému metru. Moskovské metro je štvrté najvyťaženejšie metro na svete. Počas bežného pracovného dňa prepraví v priemere 9 miliónov pasažierov, čo ročne tvorí 2,4 miliardy pasažierov. Sieť tvorí 16 línii a 271 staníc. Celá Moskva vrátane metra sa veľmi rýchlo rozvíja a už o dva roky budú tieto čísla ďaleko neaktuálne. Aj medzinárodné letisko Vnukovo, kam smerujú lety z Bratislavy sa dočká vlastnej stanice.

Ak nie je vhodné počasie na potulky mestom, venujte sa metru. Za jeden lístok v hodnote cca 50 centov sa budete cítiť ako v múzeu.

Ďalej nás čakala slávna Lomonosova univerzita, ktorá v sebe skrýva 350 katedrií. Vedeli ste, že Stalin dal postaviť v Moskve od koncov 40. rokov 20. storočia do 50. rokov dohromady sedem takýchto budov? Po rusky teda Stalinskije vysotki alebo Sedem sestier.

Počas víkendú nás ešte čakalo slávne centrum, kde môžete obdivovať Kremľ, Veľké divadlo, Historické múzeum, Chrám Vasila Blaženého či Chrám Krista Spasiteľa. Práve ten je najväčším pravoslávny chrámom na svete.

V pondelok nás čakali na Moskovskej štátnej oblasti univerzite, kde sme sa v rámci konferencie stretli so skupinkou Slovanov a pri šálke čaju sa porozprávali o tom, čo nám je blízke. Celé stretnutie zorganizovala profesorka Elena Michajlovna Markova, na ktorú sa od septembra veľmi tešíme na Katedre cudzích jazykov.

Tomáš Hmíra

Zlepšujeme podmienky samostatného pohybu pre študentov so špecifickými potrebami

Od začiatku letného semestra majú študenti so špecifickými potrebami možnosť dostať sa do Poradenského centra bez toho, aby sa čo i len dotkli dverí. Po príchode k bočnému vchodu im stačí stlačiť gombík, ktorý sa rozsvieti namodro a spojí ich s Poradenským centrom. Pracovníka v Špeciálnej študovni upozorní zvukový signál špeciálneho telefónu. Cez kameru vidí, kto sa pred dvermi nachádza a jedným tlačidlom mu dvere otvorí. Vďaka tejto novinke majú študenti so špecifickými potrebami uľahčený prístup nielen do Poradenského centra, ale aj do Mediálneho centra, ktoré sa nachádzajú v juhovýchodnej časti budovy Univerzitnej knižnice KU.

„Bežné dvere sú tu na Katolíckej univerzite pomerne ťažké. Takéto samootváracie dvere mi veľmi pomáhajú, pretože sa cítim samostatnejšie ako predtým, keďže nemusím vždy každého prosiť, aby mi otvoril dvere,“ ozrejmla študentka so špecifickými potrebami Daniela. Dvere majú v sebe zabudovaný snímač, takže študent nimi

môže prechádzať podľa vlastného tempa a možností. Vďaka tomuto senzoru dvere do študenta nebuchnú ani sa mu nezavrú, kým bezpečne neprejde. Potom mu už stačí len prejsť pár metrov k výtahu.

S výtahom je spojená ďalšia novinka. Nevidiaci študenti majú možnosť vďaka novým tabuľkám v Braillovom písme zistiť, na akom podlaží sa čo nachádza. Nové nápisy sú vo výtahoch v Univerzitnej knižnici KU aj v budove Rektorátu KU.

Študenti so špecifickými potrebami, ktorí sú ubytovaní na C-bloku na poschodí, mali v minulosti problém s prechodom na internát. Ak sa potrebovali dostať na poschodie alebo na Pedagogickú fakultu KU, museli telefonovať na vrátnicu internátu a počkať, pokiaľ im príde niekto z vrátnice dole otvoriť. Momentálne majú možnosť otvoriť si dvere s bezbariérovým prístupom svojou kartou od izby. Umožňuje im to nainštalovaný čip, ktorý pribudol na dverách vo vnútrobloku univerzitného kampusu.

Automatické otváranie dverí kartou im pomáha dostať sa cez bezbariérový vchod samostatne a bez obmedzení na ktorékolvek poschodie C-bloku, ale aj na Pedagogickú fakultu. V budove Pedagogickej fakulty KU sa nachádza aj školská jedáleň, ktorá je bezbariérovou prístupná. „Som veľmi rada, že sa rozhodli nainštalovať takéto dvere aj na C-blok, na ktorom bývam, pretože na začiatku tam neboli a momentálne mi to veľmi pomáha. Môžem byť samostatnejšia a nemusím nikoho zháňať ani meškať na hodiny,“ dodala Daniela.

Dominik Velas

SLEDUJ NÁS AJ NA:
poradna.ku.sk

Týždeň psychického zdravia mal na univerzite úspech

V polovici marca sa na Katolíckej univerzite v Ružomberku (KU) uskutočnil Týždeň psychického zdravia. Poradenské centrum na KU pripravilo pre návštevníkov každý deň rôzne aktivity zamerané na inú oblasť. Počas piatich dní mohli študenti a zamestnanci KU zistiť viac o svojom fyzickom i psychickom zdraví a pomôcť svojmu telu. Návštevníci si mohli precvičiť pamäť, zahrať sa na X-Boxe, naučiť sa správne sedieť alebo si oddýchnuť pri masáži.

Ako si udržať svoj mozog v aktivite?

V pondelok 11. marca 2019 mohli účastníci prostredníctvom pamäťových techník, zábavných úloh, tvorivých riešení zistiť, v akej kondícii je ich pamäť. Pamäť potrebujeme každý deň. Je podobná ako svaly. Ak majú dostatok pohybu, tak rastú. Keď ich zanedbávame, tak ochabnú. Hovorí sa, že najlepšiu pamäť má slon. Nevadí, ak už teraz občas niečo zabudneme alebo ak si nedokážeme zapamätať to, čo potrebujeme. V pondelok mali záujemcovia možnosť svoju pamäť prebudíť. V krátkom čase si osvojili metódy a triky, ktoré im pomohli udržiavať si mozog v aktivite. Zábavnou formou sa dozvedeli viac o pamäťových technikách. Zistili, že žiadna úloha nie je tak ťažká, ako sa na prvý pohľad zdá. Na začiatok úplne stačilo, že si zapamätali, kedy a kde sa tréning pamäti koná.

Ako zvládať stres?

Stres má rôzne príčiny a zažívame ho všetci. Pomocou moderných biofeedbackových prístrojov sme schopní účinok stresu na náš organizmus odmerať a minimalizovať. Je to jednoduché, zábavné a nebolí to. Podľa psychológa Juraja Holdoša Biofeedback, ktorý si mohli záujemcovia vyskúšať v utorok 12. marca 2019, ponúka dobrú

možnosť prezentovať, ako je spojená myseľ s telom. O pár minút môžeme získať biologickú spätnú väzbu nášho organizmu. „To, čo nám ide v hlave, ovplyvňuje telo a to, čo sa deje v tele, tak ovplyvňuje myseľ,“ vysvetlil Holdoš. Praktickým tréningom môžeme vedome ovplyvniť reakciu nášho tela na záťaž.

Poobede pokračoval utorňový program praktickým seminárom zameraným na zvládanie náročných situácií, ktoré pre každého človeka predstavujú niečo iné. Príkladom môže byť stres, frustrácia, konflikt. Každý z nás je vybavený inou mierou odolnosti a dispozície na zvládanie ťažších životných období. Záujemcovia sa na seminári dozvedeli, že existujú viaceré copingové stratégie, ako tieto náročné situácie prekonať.

Ako si udržať zdravie vďaka pohybu?

Streda 13. marca 2019 bola venovaná tým, ktorí majú radi zábavu, tanec a šport. Okrem X-boxu sa účastníci oboznámili aj s cvičebnými a relaxačnými pomôckami. V tento deň mali študenti aj zamestnanci KU jedinečnú príležitosť zmerať si sily v športových súbojoch na X-boxe vo futbale, tenise, bowlingu... Alebo si

na vlastnej koži mohli vyskúšať svetoznáme choreografie najznámejších hitov. Platilo iba jedno pravidlo: Vždy vyhráva zábava a smiech. A smiech predsa predlžuje život.

Ako uvoľniť napäté svaly?

Dlhodobé sedenie na stoličke môže negatívne pôsobiť na chrbticu. Tí, ktorí chceli pomôcť svojmu telu, a naučiť sa správne sedieť, využili na to určený deň. Vo štvrtok 14. marca 2019 získali študenti, pedagógickí aj nepedagogickí pracovníci KU vedomosti o cvičebných technikách na problémové partie. Rehabilitáciou a uvoľňovaním napätých svalov môžeme pomôcť svojmu telu. Okrem seminára s praktickými ukázkami bola možnosť absolvovať aj individuálnu konzultáciu s fyzioterapeutkou. Študentka fyzioterapie Lucia Jančovičová, ktorá viedla vo štvrtok seminár o uvoľňovaní svalov, ocenila spoluprácu s ľuďmi. „Vychádzali odtiaľto veľmi pozitívni. Potešilo ma nabudenie ľudí, že budú musieť viac cvičiť a také ich uvedomenie si po psychickej stránke, že je to dobré a musia to takto skúsiť,“ povedala Jančovičová.

Ako sa naučiť relaxovať?

Dobrá relaxácia zvyšuje ľudskú produktivitu. Aj pri ľudskom tele platí ➔

jednoduché pravidlo: Koľko do neho investujeme, toľko sa nám vráti. Relaxácia nám pomáha zlepšovať pamäť aj sústredenie. Pre unavených, vyčerpaných študentov a zamestnancov KU, ktorí nemajú čas si oddýchnuť a relaxovať, bol na záver týždňa v piatok 15. marca 2019 pripravený praktický nácvik relaxácie. V tento deň si aspoň na malú chvíľu mohli záujemcovia oddýchnuť aj pri masáži. Ak doprajeme svojmu telu potrebný odpočinok a naučíme sa relaxovať, naše telo sa nám v budúcnosti odvdáča.

„Po organizačnej stránke aktivity prebiehali veľmi dobre. Počet účastníkov bol vyšší ako minulý rok. Záujemcovia si mohli vybrať z termínov, ktoré boli k dispozícii, a každý si mohol vybrať, čo mu bolo bližšie,“ ozrejmla koordinátorka Poradenského centra Katarína Markovičová.

Spätná väzba od 168 účastníkov jednotlivých aktivít v rámci Týždňa psychické-

ho zdravia bola pozitívna. „Oceňujem, že Katolícka univerzita vytvorila časové podmienky, aby som sa mohol zúčastniť aktivít. Dala tak najavo, že jej záleží na rozvoji zamestnancov. Služby v Poradenskom centre mi pomôžu k zdravšiemu životnému štýlu,“ hovorí zamestnanec PF KU.

„Zúčastnila som sa viacerých aktivít v Týždni psychického zdravia. Na základe vlastnej skúsenosti odporúčam hlavne administratívny pracovník zúčastniť sa v budúcnosti tohto podujatia. Pri cvičení som sa napríklad dozvedela bližšie informácie o mojich zdravotných problémoch a získala som cviky, ktoré odvtedy cvičím a veľmi mi pomáhajú. Všetko bolo vždy odborné vysvetlené, takže som vedela, čo ma čaká a prečo je to prospešné.“

Pracovníčka Rektorátu KU ocenila, že podujatie organizované Poradenským centrom bolo zamerané aj pre zamestnancov: „Moje deti pracujú v zahraničí a takéto be-

nefity sú v ich zamestnaniach bežné. Preto si nesmierne vážim, že mi zamestnávateľ umožnil zúčastniť sa podujatia 15 – 20 minút na podporu zdravej psychiky a potom som mohla podať lepši výkon v práci.“

„Tento týždeň hodnotím pozitívne, pretože som sa dozvedela veľa nových vecí a bolo to vedené takou zábavnou formou. Páčilo sa mi to,“ zhodnotila študentka Yvona.

Týždeň psychického zdravia sa uskutočnil v rámci Svetového týždňa mozgu. „Keďže podujatie bolo celkom úspešné, tak si myslím, že budeme pokračovať. Len musíme vždy priniesť nejakú obmenu, aby to ľuď aj opätovne lákalo,“ dodala na záver koordinátorka poradenského tímu pani Markovičová.

Dominik Veľas

Kurz o Slovensku pre zahraničných študentov

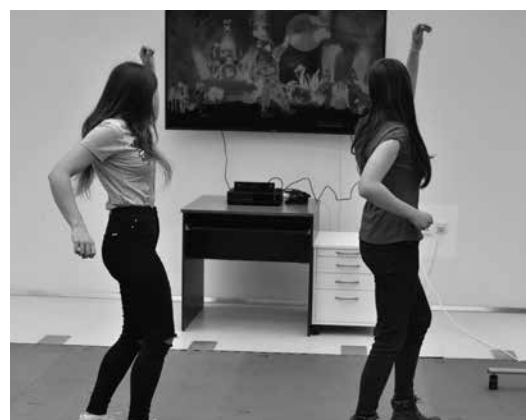
prírody, kultúry i histórie. V ponuke je napríklad prednáška o súčasnom slovenskom umení, o dejinách Slovenska v 20. storočí, o prírodných unikátoch Slovenska či slovenských ľudových rozprávkach alebo stand-upovej scéne. Súčasťou ponuky je tiež návšteva Galérie Ľudovíta Fullu, exkurzia do okolia Ružomberka i návšteva Národnej rady Slovenskej republiky.

Počas úvodnej prednášky Jozef Zentko predstavil vybrané aspekty slovenskej ľudovej kultúry. Zamerl sa na materiálnu i nemateriálnu kultúru, pričom ju ilustroval lokalitami zapísanými do zoznamu Svetového dedičstva UNESCO (Vlkolíneč, Banská Štiavnica a pod.) a príkladmi zo zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva (modrotlač, fujara, horehronský viachlasný spev a pod.). Na záver si študenti mohli pozrieť kroje z regiónu Liptova a zatancovať karičku.

Katolícka univerzita ponúka v tomto akademickom roku, hlavne zahraničným Erasmus+ študentom, ale tiež iným návštevníkom, sériu prednášok Discover

Slovakia. Počas celého semestra budú učujúci z Filozofickej a Pedagogickej fakulty KU v Ružomberku postupne predstavovať rôznorodé aspekty slovenskej

ff ku

David di Fiore: Hudba by sa mala dotýkať srdc

Vedeli ste, že v ružomerskej emhádečke môžete bežne stretnúť organistu svetového formátu? A že učí na tamojšej Katedre hudby? Ak aj áno, asi ste nevedeli, že takmer polstoročie viedol niekoľko zborov a odohral vyše tisíc organových koncertov...

? Narodili ste sa v Amerike, v Seattli, ale máte talianske korene. Ako sa tieto rozdielne kultúry prejavili na Vašom detstve?

Moja mama sa narodila v Taliansku, ale jej mladší súrodenci už v USA. Pamätám si, ako mama hovorila, že to bolo pre ňu veľmi ťažké, pretože nehovorila anglicky, keď prišla do Ameriky. V prostredí, kde som vyrastal, boli iba Taliani, to malo veľký vplyv na moje detstvo. Taliani sú veľmi emocionálni, ale mnoho ľudí v Seattli taká nie je. Takže, ak vyjadríte emóciu, ste považovaný za divného. Jeden z dôvodov, prečo mám Slovensko rád, je, že je tu bežné vyjadriť emócie. Je to ako keď som vyrastal, mám to rád, pretože mi to príde normálne.

? Mali Vaši rodičia a príbuzní pozitívny vzťah k hudbe?

Príbuzní môjho otca boli všetci veľmi muzikálni, ale on nebol. Jeho sestry od malička spievali v chrámovom zbere, môj bratranec Paul, ktorý zomrel veľmi mladý, spieval dokonca v newyorskej opere. V tejto rodinnej línii bolo veľa hudobníkov, naopak, z maminej strany sa nikto hudbe nevenoval.

? Ako ste vôbec dostali k organu? Čo Vás na ňom očarilo?

Počul som organ v kostole a to bolo ako magnet. V dobe, keď som študoval klavír, potrebovali niekoho, kto by hral na pobožnostiach, takže som bol zverbovaný. (Smiech.) Vtedy som nevedel hrať na orga-

ne, ale povedal som si, že to skúsím. Počul som hrať organistku a snažil som sa to nejak kopírovať, fascinoval ma predovšetkým pedál. Hrať na pedál som sa naučil vlastne sám, nemal som žiadnu technickú pomoc, kým som neprišiel na univerzitu. Možno preto sa mi teraz tak páčia skladby pre pedál sólo. Myslím, že na niektoré veci musí človek prísť sám. Teda, ak to funguje – lebo často to skôr nefunguje, potom musím študentom ukázať lepší spôsob.

? Takže ste študovali organ na univerzite v USA?

Áno, vlastne, moji rodičia nechceli, aby som študoval hudbu. Pôvodne som chcel študovať biológiu, na gym-

náziu som bol dosť dobrý v chémii a biológii. Na univerzite mi však povedali, že si nemôžem hneď zvoliť zameranie, to sa dalo až po dvoch rokoch všeobecného štúdia. Ale ja som chcel hneď študovať v odbore, takže som si vybral hudbu.

? Čo ste robili po skončení univerzity?

Po tom, ako som dokončil magisterské štúdium, som si nebol istý, čo chcem robiť. V tom čase nám hovorili, aby sme si nerobili hneď doktorát. Hovorili, choďte do sveta, koncertujte, koľko môžete, a potom neskôr prídte. Začal som teda koncertovať a mal som toľko koncertov, že nebol čas vrátiť sa späť do školy. V Seattli som pôsobil ako organista a dirigent v dvoch kostoloch, to bolo dosť práce. Takže neurobil som si doktorát, pretože som koncertoval, a nemal som na to čas. Až teraz si dokončujem ArtD.

? Vieme, že ste študovali u francúzskej organistky Odile Pierre. Ako ste sa k nej dostali?

V metodistickom kostole v Seattli, kde som pôsobil 44 rokov, som založil medzinárodný organový festival. Predtým tam nič také nemali, a myslel som, že by to mohlo inšpirovať ďalších organistov, ktorí by si prišli vypočuť kvalitných interpretov. Odile Pierre bola jedna z prvých, ktorých sme pozvali. Keď bola v Seattli, zahral som jej pár skladieb a ona ma pozvala do Paríža, aby som prišiel k nej študovať. Bol som taký šokovaný, viete, nikdy som o sebe nepremýšľal ako o niekom, kto by mohol hrať na vysokej úrovni... Ona je skvelá učiteľka a úžasná hudobníčka, bez nej by som nemal žiadnu kariéru, nekoncertoval by som.

? V Seattli ste sa starali o hudbu v metodistickom aj katolíckom kostole. Čo obsahovala Vaša príprava na nedeľné bohoslužby?

Bolo toho veľa. Som typ človeka, ktorý venuje veľa času príprave, pretože spev piesní a hymnov v oboch kostoloch, katolíckom aj metodistickom, to je naozaj najvyššia priorita. Druhá priorita bolo vedenie zboru a až tretia bola príprava prelúdií a improvizácií. Robieval som každú nedeľu v metodistickom kostole aj minikoncerty. Niekedy som zahral aj viac ako jednu skladbu, ale vždy som si aspoň niečo pripravil. Všetci zostali v laviciach a po bohoslužbách počúvali organovú hudbu.

? Odohrali ste už viac ako tisíc recitálov, pamätáte si ešte na ten úplne prvý?

Prvý recitál som hral v roku 1970, viem to presne, mám ešte aj program. Mám skriňu plnú programov z mojich koncertov. Môj prvý koncert v Európe bol v Paríži 1. marca 1987. Viete si to predstaviť? Videl som orga-

novú lavicu, na ktorej zomrel Louis Vierne... Ale nesedel som na nej. (Smiech.) Nikdy vo svojej kariére som nehral na takom organe! Bol to obrovský zvuk, ktorý úplne zmenil spôsob, akým som hral skladbu. Porozumel som tej hudbe lepšie. Viete, keď hráte skladbu na organe, pre ktorý bola napísaná, je to úplne iné.

? Hudobných kritikov pozitívne prekvapuje najmä Vaša pozoruhodná práca s farebnosťou organovej registrácie. Akými zásadami sa riadite?

Jeden študent chcel, aby som mu povedal, ako registrovať každé hudobné obdobie. Povedal som mu, že toto bude objavovať celý svoj život! A možno sa dostane k organu, ktorý bude mať správnu dispozíciu, ale nebude znieť dobre, vtedy bude musieť registrovať inak! Nikdy nezabudnem, čo mi Odile Pierre povedala. Organisti hovoria, že musíte použiť jazykové registre. A čo keď tie jazyky neladia? Tak ich jednoducho nepoužite! To celkom dáva zmysel – ak to neznie dobre, zmeň to! Ľudia prídu na váš koncert vypočuť si hudbu. Ich nezaujímá, v akom stave je nástroj, na ktorom hráte. Nemôžete len tak zrušiť koncert, musíte hrať, musíte z toho organa vyťažiť čo najlepší zvuk!

? Ako by ste charakterizovali dobrého a zlého organistu?

Skôr by som použil slová zaujímavý a nezaujímavý. Nezaujímavý organista je nepripravený, bez predstavivosti, nemá žiadny nápad, ako chce interpretovať skladbu, nezaujímá ho, ako to chcel skladateľ. Zaujímavý organista rozumie hudbe, má predstavivosť, komunikuje s poslucháčmi, ale nemusí vždy nutne rešpektovať pravidlá.

? Dočítal som sa, že na Slovensko chodíte už vyše 20 rokov. Kedy a pri akej príležitosti ste sem prišli po prvý raz?

V roku 1998, pozval ma sem Stanislav Šurin. Môj zbor z USA účinkoval na konferencii v Taliansku, ja som vtedy nedirigoval, ale hral som na organe. Stano ma tam počul a zavolať ma na Slovensko, aby som hral na organovom festivale. Vlastne, bol to zlomový bod pre moju kariéru. Dostal som pozvanie hrať v Poľsku, na Slovensku a v ďalších európskych krajinách.

? Kedy ste dostali ponuku vyučovať v Ružomberku?

V roku 2007 som sem prišiel učiť, pôvodne len na jeden rok. V tom čase som už 35 rokov pôsobil v Seattli a povedal som, že chcem na rok voľno, aby som mohol študovať a venovať sa niečomu novému. Stano ma pozval, aby som sem prišiel, a učenie sa mi tak zapáčilo, že som sa tu v roku 2015 presťahoval. Predal som dom, dal som

preč aj veľa z mojej hudobnej knižnice, pretože bolo príliš drahé to sem na Slovensko dopraviť. Urobil som veľký krok, ale neľutujem to.

? Na Katedre hudby PF KU v Ružomberku momentálne vyučujete predmety hra na organe, dejiny organu a organovú literatúru, improvizáciu a dirigovanie. Ako vnímate mladých slovenských hudobníkov?

Myslím, že sú tu dobrí študenti, ale mám jednu radu pre každého hudobníka: Ak sa chcete hudbe venovať profesionálne, potrebujete ješ, žiť, dýchať a zaspávať s hudbou! A poznávať všetky druhy hudby, celý deň. Učebne by mali byť plné študentov, ktorí cvičia! Ak sa to nedeje, musíte si vstúpiť do svedomia. Je to o tom, že mám tak rád hudbu, že chcem dať zo seba čo najviac, aby som mohol komunikovať skladby publiku...

? Čiže odkaz pre študentov znie: „Musíte viac cvičiť!“

Myslím, že ak ten prvý element funguje, nemusíte ľuďom hovoriť, aby cvičili. Mne nikdy nikto nepovedal, aby som viac cvičil. Skôr mi hovorili, aby som cvičil menej... (Smiech.) Ale aj pri cvičení treba používať rozum a pýtať sa, či cvičím správne.

? Na Vašom fejsbúkovom účte máte slová francúzskej organistky Jeanne Demessieux: „Interpret má svoje práva...“ Prečo Vás oslovil práve tento výrok?

Pretože v súčasnosti sa stretávam s tým, akoby interpreti nemali svoje práva. To neznamená, že by sme nechceli rešpektovať skladateľa, ale že skladbe dávame svoju pečať. Jeanne Demessieux bola neuveriteľne skvelá organistka, ktorá dávala skladbám pečať svojej vlastnej osobnosti. Pre mňa je najdôležitejšia komunikácia s publikom. Bol som na jednom recitáli, organista odohral technicky dokonalý koncert, ale publikum nebolo spokojné. Mne sa to páčilo, jeho technika bola naozaj dobrá. Ale platí, že ak publikum odchádza nešťastné, neurobili ste dobrú robotu. Nejakto sa musíte dotknúť ich srdca. A ako to urobiť? Nemyslím si, že na to existuje jednoduchá odpoveď, ale myslím, že kreativita a predstavivosť veľmi pomôžu. Iste, treba mať kvalitnú techniku, ale cieľom je predovšetkým komunikovať hudbu publiku tak, aby sa dotkla ich srdca.

Navštevujú nás stredné školy

V marci 2019 sme na pôde univerzity a filozofickej fakulty mali príležitosť uvítať dve milé návštevy zo stredných škôl z Ružomberka a zo Žiliny. Najskôr, 12. marca 2019, prišlo okolo 25 študentov Súkromného bilingválneho gymnázia z Ružomberka. Na úvod navštívili univerzitnú knižnicu a mediálne centrum, kde ich Marek Hasák oboznámil s vybavením a postupmi prípravy a spracovania mediálnych obsahov pre televíziu a iné médiá. Následne sa pod vedením Davida Levente Palatina zúčastnili seminára o vojne s terorizmom a o médiách, počas ktorého sa diskusia zamerala na rôzne spôsoby, akými médiá, hlavne film a televízia, šíria vizuálny obraz o terorizme. Na záver im Petra Lajčiaková ukázala psychologické laboratórium, pričom sa mohli tiež zoznámiť s aktivitami a výskumom, ktorý sa v laboratóriu realizuje. Spätná väzba od študentov bola pozitívna. Návštevníci ocenili priateľskú atmosféru, možnosť nazrieť do reálneho univerzitného prostredia a tiež aktuálnosť ponúkanej výučby.

O deň neskôr, 13. 3. 2019, sme privítali približne 20 študentov z Gymnázia Kráľovnej Pokoja v Žiline. Rovnako ako predchádzajúca návšteva mali aj títo študenti možnosť vidieť v sprievode Petra Kravčáka priestory – štúdiá mediálneho centra, v ktorých vzniká vysielanie univerzitného Pulz rádia, televízie TV Unica a časopis ZUMAG. Po

prehliadke univerzitných priestorov nasledovala prednáška Juraja Holdoša s názvom Všetko, čo ste chceli vedieť o závislosti od internetu. J. Holdoš rozprával o fenoméne závislosti od internetu, upozorňoval na nadmerné používanie internetu, na problémy v psychickej, sociálnej, pracovnej alebo školskej oblasti, ktoré v súvislosti s touto závislosťou nastávajú. So študentmi diskutoval o tom, čo je závislosť, ako sa prejavuje a najmä, ako ju odhaliť a riešiť. Stretnutia prebehli v priateľskom duchu

a uvoľnenej atmosfére. Študentom i vďaka čomu ďakujeme za návštevu a spoločne strávený čas.

ff ku

Foto: Katarína Pavleová

Súkromné bilingválne gymnázium, Ružomberok

NÁJDETE NÁS NA:
www.ff.ku.sk

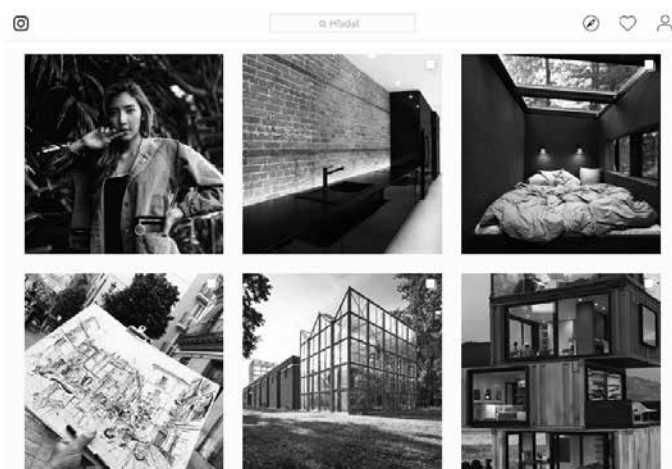
Kurz o Instagrame

Počas letného semestra 2018/2019 Katedra anglického jazyka a literatúry FF KU ponúka kurz z oblasti vizuálnej kultúry, ktorý sa zameriava na Instagram.

Je určený hlavne pre študentov, ktorí majú základné skúsenosti s fotografovaním alebo používajú Instagram a majú záujem sa dozvedieť viac o tejto sociálnej sieti. Vyučujúci, David Palatinus, v rámci kurzu preskúma, akým spôsobom sa z Instagramu stal celosvetový fenomén ovplyvňujúci tvorbu a zdieľanie fotografií. Študenti sa počas semestra dozvedia viac o instagramerstve, kultúre influencerov či ďalších aspektoch súvisiacich s touto témou.

Kurz prebieha v anglickom jazyku a je otvorený pre všetkých kreatívnych študentov zaujímavých sa a fotografovanie.

kajl ff ku

Valentínsky Slovenčinársky milionár

14. februára 2019 sa pod záštitou Katedry slovenského jazyka a literatúry na pôde Filozofickej fakulty KU v Ružomberku konal druhý ročník podujatia Slovenčinársky milionár, ktorý netradičnou, zábavnou-súťažnou formou preveril nielen vedomosti v oblasti slovenského jazyka a literatúry, ale aj kreativitu študentov štvrtých ročníkov stredných škôl.

Na súťaži sa zúčastnilo 24 dvojčlenných družstiev, reprezentujúcich stredoškolské inštitúcie z celého Slovenska (v abecednom poradí: Bratislava, Čadca, Košice, Krompachy, Levoča, Lipany, Liptovský Mi-

kuláš, Martin, Námestovo, Nitra, Prešov, Prievidza, Púchov, Ružomberok, Spišská Nová Ves, Stará Ľubovňa, Trenčín, Turčianske Teplice, Zvolen, Žilina). Po troch súťažných kolách sa do finále prebojovali zástupcovia z dvoch škôl – Spojená škola/Gymnázium Mikuláša Galandu Turčianske Teplice a Evanjelické gymnázium Juraja Tranovského Liptovský Mikuláš.

Víťazstvo v náročnom súboji patrí dvojici Barbora Musilová a Marián Leško z Turčianskych Teplíc.

ksjl ff ku

Súťaž MEDart udelila prvé diplomy

Workshopmi zameranými na tlač, rozhlas, televíziu i fotografiu previedli súťažiacich Martin Pastierovič z vydavateľstva Ringier Axel Springer, ktorý je zároveň vedúcim projektu Digital Media Campus, fotograf Nového Času Branislav Račko, redaktori RTVS Radoslav Zemančík a Marcel Páleš aj vyučujúci z Katedry žurnalistiky FF KU.

Účastníci si vyskúšali prácu v televíznom a rozhlasovom štúdiu a odkryli základné zásady tvorby textov či fotografií. Fotografický workshop viedol Branislav Račko. Pri hodnotení súťažných fotografií si všimol najmä kompozíciu, estetiku a význam samotnej fotografie: „Ukázalo sa, že digitálna doba sa veľmi posunula vpred, čomu určite napomohli aj sociálne siete. Fotografická gramotnosť sa veľmi zvyšuje, žiaci stredných škôl už dnes vedia urobiť veľmi dobrú fotografiu.“

Víťazi okrem vecných cien získali aj dennú stáž v TASR a v RTVS a predplatné Denníka N.

kz ff ku

Premiérový ročník prehliadky stredoškolskej mediálnej tvorby MEDart vyvrcholil v piatok 15. februára 2019. Nielen mená tých najlepších, ale aj workshopy, diskusiu a rady do ďalšej tvorby prinieslo slávnostné vyhodnotenie na Filozofickej fakulte Katoľickej univerzity v Ružomberku (FF KU).

Z približne 150 súťažných prác v štyroch mediálnych odvetviach – tlač, rozhlas, fotografia a televízia – vybrali tie najhodnotnejšie profesionáli z praxe. Celkovo súťažilo 75 študentov z celého Slovenska, medzi nimi aj Mária Boršodiová, ktorá sa v okruhu Rozhlas umiestnila na treťom

mieste: „Do súťaže som sa zapojila, pretože ma baví médiá. Dozvedela som sa, ako to v nich funguje, nabrala som nové skúsenosti a získala som stáž v RTVS, takže som veľmi spokojná,“ zhodnotila svoje dojmy.

Podujatie organizovala Katedra žurnalistiky FF KU. Vedúceho katedry Pavla Izraela príjemne prekvapil záujem študentov: „Vzhľadom na vysoký počet zaslaných fotografií a videí si dovoľím tvrdiť, že prevláda tvorivosť vo vizuálnej oblasti v porovnaní s textovou tvorbou.“ Úroveň súťaže podľa neho zvýšili zaujímaví porotcovia a lektori workshopov.

Spolupracujeme s kolegami z Gruzínska i Ukrajiny

Aj v tomto akademickom roku na Filozofickej fakulte KU spolupracujeme s viacerými zahraničnými pracoviskami a výskumníkmi. Príkladom sú aktuálne kontakty s kolegami z Gruzínska a Ukrajiny.

Od začiatku novembra 2018 do konca marca 2019 bol na návšteve na Filozofickej fakulte KU v Ružomberku gruzínsky profesor Irakli Tskhvediani (na prvej snímke). Jeho pobyt, podporený Národným štipendijným programom SR, sa zameriaval na výskum modernistických autorov (James Joyce, William Faulkner či John Dos Passos) a ich návratu k mýtom. Irakli Tskhvediani je profesor anglickej a americkej literatúry na Akaki Tsereteli State University v Kutaisi, Gruzínsko. Zároveň je na svojej inštitúcii zodpovedný za magisterský študijný program amerických štúdií a tiež spoluzodpovedný za doktorandský študijný program západoeurópskej a americkej literatúry. Profesor Tskhvediani sa vo svojom výskume zameriava hlavne na anglický a americký literárny modernizmus. V minulosti publikoval viaceré práce o tvorbe mýtov (mythopoeia) v modernistickej literatúre a o urbánnej estetike v anglickom a americkom modernistickom románe, zameriavajúc sa najmä na experimentálne rozprávania autorov ako James Joyce a John Dos Passos.

V utorok 5. marca 2019 sa dekan Filozofickej fakulty KU Marek Babic stretol s dekanom Fakulty cudzích filológií Národnej

univerzity Ivana Ohienka z mesta Kamianec-Podiľskij Volodymyrom Kshevetským (na druhej snímke). Zástupcovia fakúlt hovorili o možnostiach spoločných aktivít v oblastiach výučby, výskumu, výmenných pobytov a i. Spolupráca sa môže oprieť o podpísané memorandum medzi FF KU v Ružomberku a tromi fakultami Národnej univerzity Ivana Ohienka z mesta Kamianec-Podiľskij – Fakultou cudzích filológií, Fakultou ukrajinskej filológie a žurnalistiky a Fakultou histórie. Dekan Kshevetský bol v marci na našej univerzite na mobilitate v rámci programu Erasmus+ KA 107.

ff ku

Spolupráca Katedry sociálnej práce a ŽSK

Žilinský samosprávny kraj (ŽSK) v zmysle ustanovenia § 83 ods. 4 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov pripravuje Koncepciu rozvoja sociálnych služieb Žilinského samosprávneho kraja na roky 2019 – 2025. Koncepcia bude vychádzať z národných priorit rozvoja sociálnych služieb (2015 – 2020) a komunitných plánov sociálnych služieb jednotlivých obcí vo svojom územnom obvode.

Katedra sociálnej práce (KSP) od novembra 2018 participovala na kreovaní Koncepcie rozvoja sociálnych služieb ŽSK. S cieľom analyzovať potreby občanov, poskytovateľov i zadávateľov sociálnych služieb realizovala KSP kvantitatívny prieskum, do ktorého sa zapojilo 1840 občanov, 211 samospráv a 133 poskytovateľov sociálnych služieb. KSP disponuje laboratóriom pre empirický výskum v sociálnych a pedagogických vedách, ktoré je výborne technicky i softvérovovo vybavené a poskytlo výskumníkom adekvátne zázemie pre realizáciu všetkých fáz výskumného procesu. Výsledkom prieskumu bola komplexná analýza súčasného stavu sociálnych služieb a nemenej dôležitá a prínosná predikcia ich dopytu v najbližších 5 rokoch.

Dopad správne nastavenej koncepcie je pre obyvateľov ŽSK, ako aj pre súčasných alebo budúcich užívateľov sociálnych služieb zásadný, lebo koncepcia vytvára rámec pre poskytovanie sociálnych služieb podľa potrieb obyvateľov kraja.

Irena Kamanová

NÁJDETE NÁS NA:
www.pf.ku.sk

Svetový deň sociálnej práce na PF KU

19. marca 2019 bol Svetový deň sociálnej práce. Je to kľúčový deň v roku, v ktorom sa sociálni pracovníci na celom svete spájajú, aby oslávili úspechy tejto profesie a preniesli tematické posolstvo do svojich komunít a pracovísk, aby zvýšili povedomie o sociálnej práci a o potrebe ďalších sociálnych opatrení. Téma tohto roka je Podpora dôležitosti ľudských vzťahov.

Katedra sociálnej práce Pedagogickej fakulty KU pod vedením doc. Ireny Kamanovej pri tejto príležitosti zorganizovala odborný seminár pod názvom Centrá pre rodiny s deťmi – sociálna práca v komunite. Spoluorga-

nizátorom podujatia bola Slovenská komora sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce. Študenti všetkých ročníkov sa mohli stretnúť s odborníkmi z praxe a vypočuť si prednášky o zmenách v starostlivosti o deti a rodiny v nepriaznivej sociálnej situácii. Prednášajúcimi boli profesionáli z Úradov práce, sociálnych vecí a rodiny v Ružomberku, Centra pre deti a rodinu v Ružomberku, Detského centra Slovensko a Mestského úradu Ružomberok.

Daniel Markovič

Odborné workshopy v Levoči

ORIENTAČNÁ DIAGNOSTIKA A STIMULÁCIA

V dňoch 13. – 15. februára 2019 sa na Inštitúte Juraja Páleša PF KU v Levoči pod vedením vedúcej Katedry špeciálnej pedagogiky PhDr. Viery Šilonovej, PhD. uskutočnili 3 odborné workshopy pre študentov pod názvom Orientačná diagnostika a stimulácia. Zúčastnilo sa ho 36 študentov.

Cieľom workshopov bolo oboznámiť študentov našej fakulty s potenciálnymi zmenami v edukácii sociálne a zdravotne znevýhodnených detí predškolského a mladšieho školského veku, ktoré spočívajú v uplatňovaní progresívnych, inovatívnych metód. Jednou z nich je aj vytvorenie nástroja depistážnej orientačnej diagnostiky a stimulácie, ktorý prispieva k akcelerácii vývinu sociálne i zdravotne znevýhodnených detí predškolského veku a žiakov mladšieho školského veku. Lektorka zdôraznila potrebu skvalitnenia diagnostiky, čím môžeme dosiahnuť presnú identifikáciu a následne stimuláciu bazálnych funkcií dieťaťa/žiaka s dôrazom na prevenciu príčin porúch učenia a správania v súlade s aktuálnymi trendmi inkluzívnej pedagogiky a inkluzívnej pedagogickej (špeciálnopedagogickej) a psychologické diagnostiky. Študenti pod vedením lektorky si odskúšali diagnostické postupy podľa publikácie: ŠILONOVÁ, V. - KLEIN, V. - ŠINKOVÁ, P. A. 2018. Manuál k depistáži pre deti predškolského veku pochádzajúce zo sociálne znevýhodneného prostredia – inovovaná časť a následne aj praktický nácvik konkrétnych postupov v oblasti stimulácie vývinu realizáciou stimulačného programu pre deti a žiakov v školskom prostredí v súlade s publikáciou: ŠILONOVÁ, V. - KLEIN, V. - ŠINKOVÁ, P. A. 2018. Manuál k stimulačnému programu pre deti predškolského veku pochádzajúce zo sociálne znevýhodneného prostredia – inovovaná časť. Po absolvovaní vzdelávania študenti dostali osvedčenie o absolvovaní neakreditovaného vzdelávania.

Viera Šilonová

PRSTOVÁ ABECEDA

V dňoch 28. februára – 1. marca 2019 a 7. marca – 8. marca 2019 sa v dvojdňových blokoch študenti Inštitútu Juraja Páleša v Levoči mohli zúčastniť na odbornom workshope s názvom „Prstová abeceda“. Workshop sa konal pod vedením odbornej asistentky Katedry špeciálnej pedagogiky Mgr. Kataríny Dzurillovej, PhD. a jeho hlavným cieľom bolo praktické osvojenie si jednotlivých znakov jednoručnej a dvojručnej prstovej abecedy. Znak prstovej abecedy reprezentujú konkrétne písmená abecedy.

Prstová abeceda predstavuje jeden z najznámejších systémov prstových znakov, ktorý sa uplatňuje najmä v komunikácii s osobami so sluchovým postihnutím. Primárne bol však tento komunikačný systém vytvorený osobami, ktoré nemali poškodený sluch, ale potrebovali sa dorozumieť inak ako hovorenou rečou. Reč je o mníchoch zo 7. storočia, ktorí pri vstupe do kláštorov skladali sľub mlčanlivosti a tak pre svoje vzájomné komunikačné potreby vytvorili prstovú abecedu. Vďaka priekopníkom, ktorí považovali prstovú abecedu za efektívny spôsob komunikácie najmä v rámci vzdelávania osôb so sluchovým postihnutím sa tento komunikačný systém postupne rozšíril do celého sveta.

Na Slovensku sa môžeme stretnúť s dvoma systémami prstovej abecedy: jednoručnou a dvojručnou. Jednoručná je vo svete viac rozšírená a využíva sa aj v školách pre žiakov so sluchovým postihnutím. S dvojručnou sa skôr stretáme u staršej generácie nepočujúcich. V porovnaní s jednoručnou prstovou abecedou je v dôsledku zapojenia oboch rúk pomalšia a teda aj ľahšie zrakom vnímateľná o čom sa presvedčili aj samotní študenti.

Študenti si v rámci workshopu osvojili znaky oboch systémov prstovej abecedy – jednoručnej aj dvojručnej a to formou rôznych hier a cvičení zameraných na ich osvojenie a upevnenie.

S pojmom prstová abeceda sa študenti nášho inštitútu doposiaľ stretli len v teoretických východiskách augmentatívnej a alternatívnej komunikácie (AAK), ktorá je súčasťou osnov viacerých predmetov na Katedre špeciálnej pedagogiky. Takto prakticky orientovaný workshop bol pre študentov príjemným spštením ich štúdia, ale predovšetkým absentujúcou možnosťou aplikovania ich teoretických vedomostí v praktických zručnostiach. Po absolvovaní workshopu študenti dostali certifikát o absolvovaní neakreditovaného vzdelávania z predmetu Prstová abeceda.

Katarína Dzurillová

Študenti KH úspešní na speváckej súťaži MOYZESIANA 2019

Na pôde Pedagogickej fakulty PU v Prešove sa 6. 2. 2019 uskutočnil 16. ročník medzinárodnej speváckej súťaže študentov vysokých škôl pedagogického smeru MOYZESIANA. Spevácka súťaž bola obohacujúcou skúsenosťou pre mnohých budúcich pedagógov, ktorým účasť na súťaži priniesla okrem pedagogického aj ďalší, interpretačný rozmer, pozitívne vplyvujúci na ich profesijný život v budúcnosti.

Cieľom MOYZESIANY je špecifické zameranie na budúcich pedagógov, nie budúcich koncertných umelcov a operných spevákov, s orientáciou na piesňovú tvorbu pre deti a celoživotný hudobný odkaz Mikuláša Moyzesa. Súťaž pozostáva z jedného kola, s výlučným zameraním sa na kategóriu sólového spevu.

Úspešnými reprezentantmi Katedry hudby PF KU v Ružomberku boli študenti z triedy Mgr. art. Márie Detvaj Sedlárovej, ArtD., Ivan Lyvch, Veronika Pekárová a taktiež študentky z triedy Mgr. Marty Procházkovej, PhD., Salome Buschbacherová a Júlia Krivdová. Nezastupiteľnú úlohu a oporu umeleckých vystúpení študentov zohral aj klavírny sprievod PaedDr. Mgr. art. Stefy Palovičovej, PhD.

Medzinárodnú súťaž hodnotila porota v zložení doc. PaedDr. Miloš Kodejška, CSc. z Karlovej univerzity v Prahe, PaedDr. Marta Polohová, PhD. a PaedDr. Metodeja Schneiderová, PhD. z Prešovskej univerzity v Prešove.

Študentom z Katedry hudby PF KU v Ružomberku sa podarilo získať dve z hlavných cien – Cenu dekanke obdržala Salome Buschbacherová a Cenu Mikuláša Moyzesa obdržal Ivan Lyvch. Študentky Veronika Pekárová a Júlia Krivdová získali poďakovanie za pôsobivú umeleckú interpretáciu. Koncert víťazov sa konal v historickej budove prešovského divadla a bol vyvrcholením osláv 70. výročia založenia Pedagogickej fakulty v Prešove.

Mária Detvaj Sedlárová
Katedra hudby PF KU v Ružomberku

Sociálne – pedagogické dialógy V.

14. februára 2019 sa uskutočnil na pôde Katolíckej univerzity v Ružomberku už piaty ročník Sociálno-pedagogických dialógov. Tentokrát sa na kolokviu diskutovalo o problémoch rámcovaných témou: Roly ženy a muža vo výchove – ideál, alebo prekonaný model?

Rovnako ako predchádzajúce témy, aj táto vyvoláva rad otázok. Na jednej strane sa stretávame s výraznou mediálne podporovanou snahou feministických aktivistov

a genderových ideológov nivelizovať nielen sociálne, ale dokonca i biologické rozdiely medzi ženami a mužmi, na opačnom póle sa stretávame aj s rigidnými zástancami rozdelenia rolí, ktorým temer celkom chýba reflexia súčasného fungovania ženy a muža v spoločnosti.

Medzi dvadsiatimi diskutujúcimi boli, okrem viacerých členov „akademikov“ z domovskej katedry a zástupcov ďalších dvoch slovenských a troch českých univer-

zít, aj zástupcovia z praxe (známi moravskí pároví poradcovia Mikulenkova a Svoboda). Celé kolokvium sa nieslo v priateľskom pracovnom duchu.

Albín Škoviera

V Košiciach pripravili Ekumenickú bohoslužbu slova

V rámci Týždňa modlitieb za jednotu kresťanov sa v pondelok 21. 1. 2019 v priestoroch Historickej radnice v Košiciach konala už v poradí 25. Ekumenická bohoslužba slova pod názvom Len o spravodlivosť sa budeš usilovať (Dt16,18–20). Tému pripravilo ekumenické spoločenstvo v Indonézii ako aktuálnu pre svoj veľký moslimský štát s kresťanskou menšinou, ale je aktuálna všade vo svete. Biblický príkaz bráni rozdeleniu a konfliktom. Obsahom bohoslužby sú i modlitby, i nabádanie na spravodlivosť, k čomu nás zaväzuje jednota v Kristovi. Hlavným celebrantom a kazateľom bol evanjelický biskup východného dištriktu Evanjelickej cirkvi a.v. Mgr. Slavomír Sabol, ktorý vo svojom príhovore rozvinul tému spravodlivosti a vnímanie blížnych cez Krista, i očami Krista.

Na bohoslužbe bola prítomná i malá delegácia zo Zakarpattia, ktorú viedol sekretár ekumenického spoločenstva Mukačevo kazateľ Robert Sponták, (reformovaná cirkev Zakarpattia), ktorý vďačne pripomenul už 5 ročnú ekumenickú spoluprácu.

V početnom publiku veriacich všetkých cirkví v Košiciach boli i viacerí biskupi (ko-

šický eparcha M.Chautur, biskup Apoštolskej Cirkvi J. Liba, košický pomocný biskup M. Forgáč, a emeritný biskup ev.a.v. c VD I. Mišina). Tradíciou býva i účasť predstaviteľov verejného života – prítomní boli podpredseda VUC D. Rusnák, námestníčka primátora L. Gurbaľová a predseda Komisie cirkví B. Berberich i viacerí poslanci KSK a MZ Košice.

Ekumenickú bohoslužbu sprevádzal zbor Evanjelickej cirkvi a.v. a Schola cantorum Kňazského seminára sv. Karola Boromejského v Košiciach. Zhromaždenie si na úvod i na záver pripomenulo jubilejné, 25. výročie od svojho založenia, mnohé rozrastajúce sa aktivity a duchovný ekumenizmus ako základ i dôvod rozvoja.

Informoval: Ekumenické spoločenstvo cirkví a náboženských spoločností na území mesta Košice

NÁJDETE NÁS NA:
www.tf.ku.sk

Úspešný deň otvorených dverí na TF KU

Už po 16-ty krát otvorila Teologická fakulta v Košiciach, Katolíckej univerzity v Ružomberku svoje priestory na „Deň otvorených dverí“ dňa 5. februára 2019. V čase od 10.00 do 12.00 hod. bola pre všetkých záujemcov pripravená prehliadka priestorov Teologickej fakulty spojená s prezentáciou študijných programov a rôznych aktivít v átriu a priestoroch TF KU. Najväčší záujem bol o informácie o možnostiach kombinovaného štúdia v odbore sociálna práca, teológia a náuka o rodine a tiež aj možnostiach doplnujúceho pedagogického štúdia, možnostiach ich uplatnenia, ale aj o dištančnú (externú) formu štúdia. Veľkým prínosom boli aj osobné svedectvá súčasných študentov TF KU, ktorí sa aktívne zapojili do DOD 2019.

Dekanát TF KU

Doktorand TF KU na medzinárodnej konferencii mladých teológov v Maďarsku

Počas víkendu 1. – 3. marca 2019 sa doktorand Teologickej fakulty katolíckej univerzity v Ružomberku Mgr. Ondrej Lazúr aktívne zúčastnil na IX. ročníku medzinárodnej konferencie mladých teológov a doktorandov teológie, organizovanej Národnou asociáciou PhD študentov v Maďarsku (DOSZ) v spolupráci s Grekokatolíckym teologickým inštitútom sv. Atanáza (Szent Atanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola) v Nyíregyháze (HU).

Na konferencii prezentoval tému z oblasti Spirituálnej teológie s názvom: "Action and contemplation as a laic's spirituality. Comparison of spiritual concepts of Franciscan Richard Rohr and mystic Madeleine Delbrêl." (Akcia a kontemplácia ako laická spiritualita. Porovnanie spirituálnych konceptov františkána Richarda Rohra a mystičky Madeleine Delbrêl.)

Svoju skúsenosť z tejto medzinárodnej konferencie opísal Lazúr takto: "Bola to moja prvá skúsenosť s prezentovaním témy na vedeckej teologickej konferencii. Bola to pre mňa teda cenná skúsenosť – prezentovať svoju prácu v cudzine a v cudzom jazyku, bolo to pre mňa osobnou výzvou. Okrem toho som si domov "odniesol" aj vzácny feedback od jedného z garantov konferencie prof. Ferenc Patscha, ktorý pôsobí ako vedúci Katedry fundamentálnej teológie na pápežskej univerzite Gre-

goriana. Okrem povzbudzujúcich slov mi predstavil konštruktívnu kritiku, ktorú si odnášam ako "cennú trofej" pre môj profesionálny rozvoj. Organizátori zvládli celú organizáciu konferencie veľmi kvalitne. Vo veľmi príjemnom prostredí teologického inštitútu som vnímal priateľskú, otvorenú a vysoko profesionálnu atmosféru."

Dekanát TF KU
Foto: Ondrej Lazúr

Vianočný dar pre knižnicu TF KU

Dňa 10. decembra 2018 prof. ThDr. Jozef Leščinský, PhD. venoval knižnici TF KU vyše 1100 kníh zo svojej celoživotnej zbierky. Vyslovujeme veľké poďakovanie pánovi profesorovi, za jeho štedrý dar pre košickú knižnicu na Vianoce. Knihy sú vzácne a sú zamerané hlavne na biblické vedy, ale aj na filozofiu, históriu a cirkevné dokumenty. Srdečne v mene všetkých pedagógov a študentov ďakujeme!

Dekanát TF KU

Unikátny projekt Homiletického direktória vďaka študentovi KU

Študent Teologickej fakulty v Košiciach, Katolíckej univerzity v Ružomberku, Ondrej Miškovič, vytvoril projekt, ktorý kňazom i katechétom pomôže lepšie aplikovať katolícku náuku cirkvi do evanjelia. Homiletické direktorium nezavádza nové smernice, ale systematicky zhŕňa súčasne platné normy v tejto oblasti. Viac informácií o myšlienke tohto projektu nájdete v rozhovore s našim študentom.

? Mohli by ste sa nám na úvod predstaviť, povedať niečo o sebe?

Narodil som sa v podtatranskom meste Spišská Belá, ktoré preslávil Jozef Maximilián Petzval, vynálezca a autor výroku: „Podmanil som si svetlo, mám ho v hrsti, lebo na svete je ešte príliš tma.“ Celý môj život bol poznačený hľadáním a skúmaním svetla a tmy v duchovnom zmysle. Od piateho ročníka základnej školy som ministroval v rímskokatolíckom a neskôr aj gréckokatolíckom chráme. Stále som fungoval v prostredí kresťanského východu i západu. Strednú školu, Hotelovú akadémiu Otta Brucknera, so zameraním na cestovný ruch som absolvoval v Kežmarku. Počas strednej školy som sa venoval školským novinám, fotografovaniu, natáčaniu a celkovo viac informatike ako hotelierstvu. Na prekvapenie spolužiakov ako i profesorov som sa rozhodol ísť študovať katolícku teológiu do Prešova a taktiež formovať sa

v Gréckokatolíckom kňazskom seminári bl. P. P. Gajdiča. Po treťom ročníku som absolvoval pastoračný ročník v časopise Slovo, stál som pri vzniku aplikácie časoslov, vytváral nejednu webstránku či grafiku a mnoho iného. Počas štvrtého ročníka som prijal postriženie, čo je nižšie kňazské svätenie a taktiež som cítil, že to čo žijem ma nerobí šťastným a onedlho sa môj duchovný i osobný život začal rúcať a prešiel do hlbokej tmy čo vyústilo až do odchodu zo seminára v piatom ročníku. Tento čas bol prechodom a pre mňa osobným zistením, že som musel stratiť priateľov, aby som mohol nájsť rodinu. Zmenil som aj fakultu a prestúpil som na Katolícku univerzitu v Ružomberku, na jej pracovisko Teologickej fakulty v Košiciach, kde za výraznej pomoci a rád prodekana Andreja Krivdu som vytvoril projekt online Homiletického direktória. Nikdy som neštudoval informatiku aj keď mi to málo kto verí a poslanie po-

máhať a evanjelizovať práve online beriem ako svoju misiu.

? Čo Vás motivovalo k voľbe témy diplomovej práce a následne k jej publikácii?

Myšlienka „kázať trochu inak“ sa vo mne zrodila počas dlhých rokov ministrovania. Človek prirodzene posudzuje a vyberá si to, čo ho najviac osloví. Svoje cvičné kázne ako i katechézy som sa počas formácie snažil robiť čo najpútavejšie a venoval som sa sledovaniu TED konferencií (skratka Technológia Edukácia Dizajn), ktoré ma naučili veľa o tom, ako čo najviac zaujať. Pred voľbou diplomovej práce vyšlo Homiletické direktorium a hneď keď som to prelistoval, vedel som, že sa to dá aplikovať aj na východný obrad a dá sa to sprieľať. Ďalšou mojou záľubou je vytváranie čo najprehľadnejších skriptov, preto som si povedal, že ak myšlienku svojej

diplomovej práce nezhrniem na jednu A4, tak to nikoho neosloví. Potom mi napadlo dať diplomovej práci názov „Aplikácia Homiletického direktória vo východnom obrade“. Školiteľ vtedy ešte v Prešove, mi názov práce zmenil. Ja som s tým však nebol spokojný, aj keď by som písal o tom istom. Potom som prestúpil do Košíc na TF KU, kde už školiteľ súhlasil s mojím pôvodným názvom i obsahom. Bral som to ako veľmi dobrý posun, aj napriek tomu, že som vtedy nemal z práce napísanú ani čiarku a systém aplikácie len v hlave, aj to ešte vtedy neoverený.

? Mohli by ste podrobnejšie predstaviť genézu tohto diela a jeho cieľového užívateľa?

Prvým iniciátorom publikovania celej mojej myšlienky bol prodekan TF KU, Andrej Krivda. Neskôr som oslovil KBS so zastrešením, následne dal dokopy publikáciu, ktorá sa vydala v univerzitnom vydavateľstve VERBUM a všetko to som umiestnil na webstránku, keďže som za to, aby sa šírili myšlienky hodné šírenia zadarmo a všetkým. Každý jeden krok som bral ako veľký zázrak a aj to, že som „len študentom“ a mohol som pomôcť ďalším chcem dať ako motiváciu iným, aby sa so svojimi nápadmi, skriptami, kompendiami či vylepšeniami neváhali podeliť. Cieľový používateľ je asi každý, kto kedy siahol po Svätom Písme, katechizme, časoslove, breviári či Homiletickom direktóriu, čiže každý kto chce v evanjeliu nájsť cirkevnú náuku a prežívať liturgické obdobie v spoločenstve s celou Katolíckou cirkvou – východným i západným obradom.

? Ako ste sa dostali k myšlienke spracovať Homiletické direktorium aj v digitálnej podobe?

Po pohovore s prodekanom TF KU, Andrejom Krivdom, som rozmyšľal kam projekt zavesiť, aby to bolo čo najviac používané a ako sa dostať ku právam slovenského prekladu Homiletického direktória. Napadlo mi napísať na najvyššie miesto na Slovensku čo som poznal a to KBS. Behom dvoch dní som mal telefonát z KBS a taktiež prístup ku slovenskému prekladu ako i vytvorený webpriestor www.hd.kbs.sk, avšak celé prostredie stránky ako i jej funk-

cie som už vytváral sám. Neskôr prišiel nápad mojej sestry zverejniť to aj na facebook a instagram, aby som tam mal aspoň nejakých návštevníkov a ja som do toho vytvoril automatický systém aktualít, kedy stránka každodenne sleduje stránky a to najsledovanejšie uverejní vo svojich registroch. Potom som sa musel naučiť programovať aj pre Android a vytvoril som aplikáciu, ktorá už je aj na GooglePlay pod názvom Homiletické direktorium. Momentálne vyvíjam Homiletické direktorium pre iOS a zdokonaľujem web. Dnes sa veľmi nenosí, že niekto takýto projekt chce spraviť z vlastnej iniciatívy a možno aj náklady s ním spojené. Po čase som vnímal celú námahu ako aj čas strávený pri učení sa nových vecí ako moju osobnú duchovnú obnovu, kedy v najťažších chvíľach prišlo riešenie možno až zázrakom. Neskôr som opravil aj web www.knazi.sk kde som umiestnil odkazy na Homiletické direktória (západné aj východné) a taktiež odkazy umiestnil na weby Prešovskej archieparchie a niektoré weby, ktoré som predtým robil. Po polroku fungovania webu www.hd.kbs.sk som na ňom mal viac ako 10 000 zobrazení. Všetky dokumenty ako i aktuality z celej mojej činnosti som umiestnil na web a stále dopĺňam veci, keď sa ma niekto opýta, čo som to vydal za knihu alebo čo som to zdieľal na sociálnej sieti a položí doposiaľ nezodpovedanú otázku. Pre tých čo nemajú čas si všetko pozerať som vytvoril video, ktoré nájdú na YouTube.

? Akú odozvu ste dostali na vašu činnosť?

Akonáhle mi prišiel domov balík s výtlačkami knihy Aplikácia Homiletického direktória vo východnom obrade, tak som sa rozhodol, že všetky výtlačky porozdávam a dám do knižnic, ktoré poznám alebo som ich sám navštevoval. Tým, ktorým sa už neušla tlačaná forma som poslal aspoň e-mail ako aj elektronickú podobu knihy, ktorá je aj teraz dostupná na webe. Zameram som sa pre mňa na najznámejších homiletikov a profesorov katolíckej teológie. Bratislavský eparcha Mons. Peter Rusnák mi v liste po mojom odoslaní publikácie napísal: „Venovať sa službe Slova patrí k základnému poslaniu Cirkvi. Verím, že aj toto vaše dielo prispeje mnohým kňazom,

ale aj všetkým, ktorí majú blízky vzťah k ohlasovaniu Božieho Slova, k prehľbovaniu lásky k tejto službe Cirkvi.“ Pre mňa najznámejší slovenský homiletik Anton Fabián sa vyjadril: „Ďakujem veľmi pekne, výborne ste to urobili, je to prínos pre evanjelizáciu skrze homíliu.“ Publikáciu dostali aj mnohí z našej teologickej fakulty, taktiež som o projekte neskôr informoval dekana TF KU ako i rektora KU, ktorým som sa snažil hlavne poďakovať za možnosť toto dielo vydať. Projekt je na sociálnych sieťach a taktiež celý online, priebežne prichádzajú aj iné hodnotenia. Teším sa z každej pochvaly, no nebojím sa ani prijatú kritiku a musím sa opakovať, nebyť Katolíckej univerzity, nič by asi nebolo.

? Aké sú vaše plány do budúcnosti, najmä v oblasti vašej tvorby?

Počas štúdia teológie ako i duchovnej formácie, som prišiel na to, že nie je potrebné plánovať niektoré veci, lebo jednoducho prídu samé alebo budeme do nich pozvaní. Moje osobné plány sa týkajú hlavne ukončenia magisterského štúdia a potom pokračovanie malým doktorátom. Tvorbu webstránok, aplikácií ako i ostatnú pomoc IT pre cirkev robím ako svoju misiu a tým chcem inšpirovať aj iných – nech svoje talenty nezahadzujú a neváhajú sa podeliť hoc aj so šialenými a možno až drzými nápadmi, ktoré na konci môžu priniesť veľký osoh. Veď predsa každý z nás je pozvaný priniesť trošku svojho svetla do temnoty dní.

Za rozhovor ďakuje Martin Pinkoš

Ponúkame kurzy prvej pomoci pre laickú verejnosť

Fakulta zdravotníctva Katolíckej univerzity v Ružomberku oznamuje členom akademickej obce, že je oprávnená vzdelávať v problematike prvej pomoci v súlade s vyhláškou MZ SR č. 398/2010.

Kurz prvej pomoci je určený pre širokú laickú verejnosť: napr. žiadateľov o vodičské oprávnenie, pedagógov, vychovávateľov, dobrovoľných hasičov, organizácie, podniky, atď. Jeho cieľom je nadobudnutie teoretických vedomostí v postupoch laickej prvej pomoci a získanie praktických zručností pre jej efektívne poskytovanie. Dĺžka trvania kurzu je 8 hodín – prezenčná forma. Kurz je ukončený skúškou, ktorá pozostáva z písomného testu obsahujúceho 20 otázok vybraných zo súboru otázok daných MZ SR. Podmienkou úspešného absolvovania je získanie najmenej 90 % správnych odpovedí v teoretickom preskúšaní a vykonanie praktickej časti skúšky, kde účastník rieši vopred určenú modelovú situáciu.

Cena kurzu je 15€. Minimálny počet účastníkov je 15. Individuálne dohodnutie cien a minimálneho počtu účastníkov je možné (napr. v prípade študentov a zamestnancov KU je cena kurzu 12€).

Kurzy sa budú konať v priestoroch Fakulty zdravotníctva KU v Ružomberku. V prípade záujmu alebo potreby ďalších informácií kontaktujte PhDr. Bc. Evu Moraučkovú, PhD., Mobil: +421918722197, e-mail: eva.moraucikova@ku.sk.

em

NÁJDETE NÁS NA:
www.fz.ku.sk

Biela stužka ako symbol práva na život

Fakulta zdravotníctva sa aj tento rok zapojila do verejnej informačnej kampane ku Dňu počatého dieťaťa (25. marec), ktorej cieľom je upriamiť pozornosť na skutočnosť, že život človeka sa začína od počatia a je hodný ochrany pred narodením, tak ako to deklaruje Ústava SR v článku 15.

Problematiku úcty k počatému, ešte nenarodenému životu, priblížili študentom a zamestnancom fakulty študentky 1. ročníka študijného programu ošetrovatelstvo

Jana Drobná, Dagmar Česláková, Zuzana Dunajčanová a Kristína Dratvová prostredníctvom nástenky, edukačných materiálov a symbolických bielych stužiek.

Okrem ústrednej témy, ochrany života, dobrovoľnícky propagovali aj konkrétne projekty Fóra života, národného koordinátora kampane. Poradňa Alexis a Zachráňme životy sú najznámejšie a najúspešnejšie projekty tohto občianskeho združenia, ktorými poskytuje pomoc ženám a dievčatám

uvažujúcim o potrate, respektíve trpiacim následkami spontánneho alebo umelého potratu.

Nosením bielej stužky, symbolu nevinnosti, v období okolo 25. marca môžeme dať najavo svoj postoj k ochrane ľudského života od počatia. Pripni si aj Ty bielu stužku. Na životoch nenarodených detí záleží!

Katedra ošetrovatelstva

BOŽÍ DOTYK V PANAME

Dňa 10. 2. 2019 sa v rámci prednáškového cyklu Host' na KU uskutočnila prednáška pod názvom: Svetové dni mládeže 2019 – Panama hlboko v srdci. Hostom otca Róberta Slotku bol univerzitný kaplán otec Jozef Žvanda. Svoje svedectvo nám prišli porozprávať aj študent Dominik Kadlečík a doc. PhDr. Ing. Emília Janigová, PhD.

BLIŽŠIE INFORMÁCIE:
www.upac.sk

stretnutia, ktoré sa od tých čias konajú jednak na celosvetovej úrovni, a jednak na úrovni diecéz. Podľa slov pápeža sv. Jána Pavla II., SDM vznikli na podnet samotných mladých ľudí, ktorí hľadajú odpovede na nespočetné množstvo otázok. Zároveň je to stretnutie Boha a človeka, a to vo vertikálnom rozmere (Boh a ja) a v horizontálnom rozmere (ja a ja, ja a ty). SDM sa postupne vyprofilovali na dva týždne spoločne stráveného času stretnutí, rozhovorov, modlitby a slávenia Eucharistie, času, kedy mladí ľudia dostávajú príležitosť uvedomiť si svoju hodnotu, svoj pôvod a originalitu.

Panama nesklamala

SDM v Paname v januári 2019 sa ničím nelíšili od predchádzajúcich celosvetových stretnutí mládeže: mali svoje logo, hymnu aj putovný kríž. Tradíciou SDM je aj posolstvo Svätého Otca. Tentokrát to boli slová „Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa tvojho slova“ (Lk 1, 38). Každému celosvetovému stretnutiu mládeže predchádza príprava účastníkov. Tí naši sa stretli so slovenským organizačným tímom v októbri a v decembri 2018 na pôde Katolíckej univerzity v Ružomberku. Súčasťou prípravy na SDM v Paname bolo aj národné stretnutie P18 v Prešove v júli 2018. V roku 1997 sa v Paríži zrodila tradícia takzvaných Dní v diecéze, kedy sa týždeň pred samotným podujatím mladí ľudia spolu s kňazmi rozídu po mestách a dedinách v celej krajine a prežijú pár dní v spoločenstve s miestnymi obyvateľmi. V prípade našej skupinky a Panamy, to bola návšteva mesta Santiago de Veraguas.

Panama leží na pomedzí Strednej a Južnej Ameriky. Obe časti kontinentu symbolicky spájajú dva mosty v Panama City, veľkolepom hlavnom meste, v ktorom sa snúbi bohatstvo aj chudoba. Je to multikultúrna krajina, ktorá žije z turizmu, má nádherné pláže a lacnú a prakticky rie-

Prečo Svetové dni mládeže (SDM)?

Otec Jozef, spolu so sedemnástičlennou partiou mladých pútnikov z Katolíckej univerzity v Ružomberku v Paname strávil celé tri týždne: krátky čas oddychovali v meste Panama City, zúčastnili sa na Dňoch v diecéze v meste Santiago de Veraguas a na SDM v Panama City a posledný týždeň strávili cestovaním po Paname a Kostarike. Návšteva Panamy bola tak bohatá na zážitky, že otec Jozef o nich dokáže hovoriť celé hodiny, v tejto prednáške sa však zamerá na duchovnú stránku podujatia v kontexte vzniku a histórie SDM.

Hneď na úvod sa otec Jozef priznal, že SDM zmenili celý jeho život a dali mu nový, radosnejší rozmer. Stalo sa to v roku 1991 na SDM v poľskej Čenstochovej, kam sa vybral tesne po skončení vysokoškolského štúdia. Bolo to krátko po páde železnej opony, takže bolo preňho kultúrnym šokom, keď odrazu dostal možnosť stretnúť sa s mladými ľuďmi z celého sveta a otvo-

rene hovoriť o Bohu. Obzvlášť hlboko naňho zapôsobil vigília so Svätým Otcom Jánom Pavlom II. Práve tento hlboký zážitok spôsobil, že sa po krátkom čase rozhodol pre kňazské povolanie. Počnúc Veľkým Jubileom v roku 2000, kedy sa SDM konali vo Večnom meste – v Ríme, sa zúčastnil všetkých SDM, nech sa konali kdekoľvek po svete.

SDM sú podľa slov otca Jozefa úžasným dielom Ducha Svätého, ktorý vane kade chce, ako chce a kedy chce. Ich zakladateľom bol pápež, sv. Ján Pavol II., ktorý sa už ako kňaz a biskup rád obklopoval mladými ľuďmi, a tak bolo len otázkou času, kedy spustí nejaký medzinárodný projekt. Príležitosť sa naskytila, keď OSN vyhlásila rok 1985 za svetový rok mladých. Svätý Otec následne mladým napísal apoštolský list chlapcom a dievčatám celého sveta pod názvom Parati semper – Vždy pripravení, prostredníctvom ktorého zahájil pravidelnú pastoračnú mládeže a pravidelnú

šenú dopravu, o čom sa slovenskí účastníci mohli presvedčiť už počas prvých štyroch dní, ktoré strávili v Panama City. Kamkoľvek zavítali, Panamčania ich prijímali s otvorenou náručou, hoci často vôbec netušili, kde sa Slovensko nachádza. Miestni obyvatelia žijú skromne, sú srdeční, ale aj vzdelaní a hrdí na svoju kultúru. V rámci Dní v diecéze sa otec Jozef so svojou skupinkou okrem iného zúčastnil na veľkom sprievode, ktorý sa za normálnych okolností koná v novembri pri príležitosti dňa nezávislosti Panamy. Práve tu bolo možné pozorovať rozmanitosť krojov a jednotlivých kultúr, ale napríklad aj školských dychových kapiel z celého okolia. Najkrajším momentom Dní v diecéze však podľa slov otca Jozefa bola možnosť zažiť spoločenstvo s miestnymi veriacimi, preniknúť do atmosféry v rodinách, a tak „vstúpiť do ich topánok“.

Posolstvo SDM 2019

Samotné SDM sa konali 22. – 27. 1. 2019 v Panama City. Ich súčasťou boli katechézy, ktoré Slováci absolvovali spolu s českými pútnikmi vo farnosti svätého Jána, privítanie Svätého Otca, spoločné slávenie Eucharistie, adorácia, modlitba svätého ruženca a krížovej cesty a záverečná vigília. Najkrajším zážitkom pre otca Jozefa

bola úvodná svätá omša s miestnym arcibiskupom. Keď sa ozvala prvá pesnička, pocítil obrovskú radosť a Boží dotyk.

Celým podujatím sa niesla myšlienka súhlasu Panny Márie podriať sa Božej vôli, ako o ňom píše evanjelista Lukáš. Počas svojho úvodného príhovoru Svätý Otec zdôraznil dôležitosť aspektu stretnutia: „Prišli sme z rôznych kultúr a spoločností, máme rozdielnu históriu, ale spája nás Kristus a jeho láska. Naopak, Zlý nás rozdeľuje a chce z nás urobiť budovateľov múrov. Pravá láska harmonizuje a buduje mosty. Aj Mária dokázala odovzdať život Božej vôli a vyjadriť svoj súhlas. Od nás sa žiada to isté: prepožičať Bohu svoje ruky tak, ako to urobila Mária, darovať svetu seba a svoje srdce“. V centre pozornosti tu však stála aj bolesť. Kládol sa na ňu dôraz hlavne počas krížovej cesty, na konci ktorej Svätý Otec predniesol skľučujúcu modlitbu a odovzdal Bohu všetky naše ťažkosti, ale aj počas záverečných svedectiev. K davu pútnikov tu prehovorili rodičia, ktorí vychovávajú dieťa s Downovým syndrómom a mladý muž, ktorý sa vyliečil z drogovej závislosti, ale nemá rodinu, spoločenstvo, prácu ani vzdelanie. Svätý Otec v tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že zo sveta nie je možné odstrániť bolesť, lebo ani Je-

žiš neuzdravil všetkých svojich súčasníkov. Svet preto potrebuje ľudí, ktorí sú ochotní slúžiť mu a pomáhať, teda povedať áno Božej vôli. Každý chorý a starý človek má svoju dôstojnosť a Ježiš sa nám často prihovára cez ľudí, s ktorými nechceme mať nič spoločné. Panna Mária, hoci nebola zaregistrovaná na sociálnych sieťach, mala veľký vplyv na dejiny a podobne vplyvný môžeme byť aj my, keď dáme Bohu svoj súhlas.

Na záver Svätý Otec vyhlásil čas a miesto konania nasledujúcich Svetových dní mládeže – bude to v portugalskom Lisabone v roku 2022. Držíme palce otcovi Jozefovi, aby sa nám so svojimi zážitkami prihovril aj o tri roky.

Slavomíra Matlová

Urobiť krok k manželstvu a k úcte voči životu

V piatok 22. februára 2019 v popoludňajších hodinách prebiehal v priestoroch Univerzitetného pastoračného centra Jána Vojtaššáka v Ružomberku kurz pod názvom „Žena, poznaj seba, muž, poznaj ženu“, ktorý lektorsky viedol lekár MUDr. František Orlovský zo Starej Lubovne.

Vo svojich prednáškach sa zamerával na odkrytie súčasnej situácie na Slovensku v problematike úcty k životu, ale zvlášť úcty k životu v manželstve, otvorene predstavil poslucháčom metódy neprirodzeného zabráňovania tehotenstva s ich vážnymi rizikami a dôsledkami. Zároveň predstavil prítomným študentom Katolíckej univerzity v Ružomberku prirodzené metódy plánovania rodičovstva s praktickou metódou.

Podľa slov MUDr. Františka Orlovského sa ročne na Slovensku vykonaná operačným spôsobom okolo 7.500 potratov, okolo 21.000 počatých detí sa nemôže narodiť vďaka použitiu antikoncepčných prostriedkov s potratovými dôsledkami a 51.000

potratov nastáva ako dôsledok umelého oplodnenia.

Doktor Orlovský počas svojich prednášok citoval aj prorockú myšlienku slovenského kardinála Jozefa Tomka, ktorú kardinál Tomko odpredzentoval na prvom Kongrese o humanizácii spoločnosti v roku 1998, keď poznamenal, že celými dejinami prechádza akoby sínusoida úrovne úcty k hodnotám života a lásky. Tam, kde sa tieto hodnoty potláčali, tam spoločnosť upadala.

Všetky prednášky boli praktickým odovzdaním múdrosti encykliky pápeža sv. Pavla VI. – Humanae vitae. Prednášky boli podložené odbornými poznatkami, osobným svedectvom a skúsenosťami i sprevádzané pomocou pri spoznávaní diela Stvoriteľa v cykle ženy.

Róbert Slotka

kronika posledných mesiacov

január

7. január

V Univerzitnej knižnici KU bola otvorená výstava „Vkolíneček, včera a dnes“ k 25. výročiu Zápisu Vkolínca do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Išlo o putovnú výstavu, ktorú už mali možnosť vidieť v priebehu roku 2018 návštevníci v Bardejovských Kúpeľoch, Levoči, Banskej Štiavnici, Žiline, Ružomberku, Poprade, Liptovskom Mikuláši a Bratislave.

10. január

Na pôde Pedagogickej fakulty KU v Ružomberku sa konal Snem Slovenskej komory sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce. Komora je nezávislá, nepolitická, samosprávna profesijná organizácia, ktorá združuje sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce v Slovenskej republike, zriadená je zákonom 219/2014 Z. z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny.

11. január

Na Hrabovskej ceste v Ružomberku sa uskutočnilo otvorenie a posvätenie zrekonštruovanej časti Študentského domova (blok C). Išlo o komplexnú rekonštrukciu desiatich izieb a sociálnych zariadení na druhom nadzemnom podlaží, vrátane nového interiérového vybavenia, pričom sa zvýšila kapacita bloku C o 19 lôžok. Rekonštrukcia bola financovaná

z prostriedkov ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu.

15. január

Na Teologickej fakulte (TF) KU v Košiciach sa uskutočnila vedecká konferencia pri príležitosti 400 rokov od smrti Sv. Košických mučeníkov. Počas konferencie arcibiskup Mons. Bernard Bober, veľký kancelár KU, slávnostne pomenoval a požehnal za prítomnosti ďalších slovenských biskupov a teológov aulu TF KU, ktorá odteraz nesie názov aula Sv. Košických mučeníkov. Na konferencii vystúpil s príhovorom aj rektor KU Jaroslav Demko.

25. január

Prorektorka KU pre vzdelávanie Mariana Magerčiaková sa zúčastnila na I. Slovenskom fóre v Rzeszowe na panelovej diskusii na tému: „Dobré vzdelanie je základ – aké sú možnosti vzájomnej spolupráce?“ za účasti rektorov a prorektorov 8 vysokých škôl zo Slovenska a Poľska.

27. január

Pri príležitosti Nedele Katolíckej univerzity v Ružomberku sa zasielal na všetky farnosti v diecézach list rektora KU a arcibiskup Mons. Bernard Bober, veľký kancelár KU, slávil slávnostnú sv. omšu v Košiciach za Katolícku univerzitu v Ružomberku.

Slávnostnou sv. omšou v parku sv. Jána Pavla II. v hlavnom meste Panamy – Panama City boli ukončené Svetové dni mládeže 2019. Medzi účastníkmi bohoslužby bola aj približne 200 člená skupina zo Slovenska. Priamo z dejiska odovzdal na Slovensko svoj pozdrav aj otec Jozef Žvanda.

30. január

Na Slovenskej technickej univerzite v Bratislave sa konalo 87. zasadnutie Slovenskej rektorskej konferencie (SRK), na ktorom sa zúčastnil aj Jaroslav Demko, rektor KU. Jedným z hlavných bodov programu bola voľba kandidátov do Akreditačnej agentúry za SRK. SRK zároveň rokovala o situácii, ktorá nastala pri čerpaní Európskych štrukturálnych a investičných fondov v Operačnom programe Výskum a inovácie.

31. január

Vo Výstavnej sieni rektorátu KU sa pod vedením prof. Jána Košturiaka uskutočnilo úvodné stretnutie univerzitných inovátorov. Po prvotnom predstavení sa jednotlivých účastníkov stretnutia mal každý možnosť predstrieť svoje očakávania, vízie, ale aj možnosti, ako dokáže osobne prispieť k progresu univerzity. Naplánované sú ďalšie stretnutia raz za mesiac, ale aj kurzy pre kresťanských podnikateľov.

február

5. február

Na Katolíckej univerzite sa konal „Deň otvorených dverí“ (ďalej len „DOD“) na všetkých jej štyroch fakultách. Návštevníci si mohli osobne prezrieť priestory a vybavenie fakúlt a zároveň spoznať vyučujúcich a študentov na jednotlivých katedrách. K tejto udalosti bol pripravený plagátik DOD a bol poslaný list rektora KU o DOD spolu s plagátikom DOD a propagačnými materiálmi o štúdiu na jednotlivých fakultách KU na cca 230 stredných škôl v SR.

8. február

Rektor KU Jaroslav Demko a prorektorka KU Mária Kozová navštívili nových viceprimátorov mesta Ružomberok Mgr. Michala Lazara a Ing. Jána Bednárika, s ktorými rokovali o možnostiach širšej a obojstranne prospešnej spolupráce mesta Ružomberok s KU v Ružomberku v kontexte Memoranda o spolupráci, ktoré bolo podpísané 22. marca 2016. Prerokovali sa aj spoločné podujatia, ktoré by sa mohli organizovať v roku 2020 v rámci 20. výročia založenia KU v Ružomberku.

12. február

Prorektorka KU Mária Kozová sa zúčastnila na 8. pracovnom stretnutí prorektoriek a prorekto-

rov pre zahraničné vzťahy, ktoré sa konalo v Bratislave. Organizátorom podujatia bola SAIA, n. o. v spolupráci so Slovenskou technickou univerzitou v Bratislave. Hlavným cieľom porady bola príprava stratégie internacionalizácie vysokoškolského prostredia v podmienkach Slovenska.

14. február

Pod záštitou Katedry slovenského jazyka a literatúry sa na pôde Filozofickej fakulty KU v Ružomberku konal druhý ročník podujatia „Slovenčinársky miliónár“.

28. február

Pri Teologickej fakulte v Košiciach bolo založené Centrum na ochranu maloletých (COM). Centrum organizuje kurzy v rámci postgraduálneho vzdelávania na prevenciu sexuálneho zneužívania detí a mladistvých, ako aj tematické školenia pre rôzne profesionálne skupiny a dobrovoľníkov, konferencie, zasadnutia, sympóziá, semináre a workshopy.

marec

1. – 2. marec

Docent Martin Papčo, vedúci Katedry matematiky z Pedagogickej fakulty KU, sa zúčastnil na Veľtrhu v Kyjeve (Study in Europe Fair Ukraine Kyiv). Recepčia, ktorá sa konala v prvý deň veľtrhu, bola najmä neformálnou platformou na vyjadrenie záujmu o vzájomnú spoluprácu ukrajinských a európskych vysokoškolských inštitúcií prostredníctvom svojich zástupcov. Hlavný sobotňajší program veľtrhu potvrdil veľký záujem o spoluprácu so slovenskými partnermi a tiež záujem o možnosti štúdia na KU v Ružomberku.

11. – 15. marec

Poradenské centrum na Katolíckej univerzite v Ružomberku zorganizovalo „Týždeň psychického zdravia“, počas ktorého pripravilo pre návštevníkov každý deň pestrú paletu aktivít. Študenti a zamestnanci univerzity mali možnosť zistiť viac o svojom fyzickom i psychickom zdraví a pomôcť svojmu telu.

20. marec

V priestoroch rektorátu KU sa uskutočnila prednáška o vesmíre, jeho najzaujímavejších objektoch a o medzinárodnom projekte CREDO, ktorú predniesli poľskí hostia prof. J. Kamiński a prof. P. Homola z Inštitútu jadrovej fyziky v Krakove. Účastníci prednášky mali príležitosť získať kľúčové informácie o kozme prostredníctvom interaktívneho učenia. Poľských hostí prijal aj rektor KU Jaroslav Demko a v rámci stretnutia sa dohodla ďalšia vzájomná spolupráca.

22. marec

Katolícku univerzitu v Ružomberku navštívil František Kašický, veľvyslanec s osobitným poslaním pre granty Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru, Nórskeho a Švajčiarskeho finančného mechanizmu.

27. marec

Pri príležitosti Dňa učiteľov ocenil primátor mesta Ružomberok MUDr. Igor Čombor, PhD. pedagógov škôl, ktoré pôsobia na území mesta. Medzi ocenenými boli aj traja zástupcovia KU v Ružomberku: doc. ThDr. Lic. Rastislav Adamko, PhD. (PF KU), prof. PaedDr. Milan Ligoš, CSc. (FF KU) a PhDr. Bc. Eva Moraučíková, PhD (FZ KU).

28. – 29. marec

Na Fakulte zdravotníctva KU sa konal IX. Medzinárodný neurorehabilitačný kongres Neurorehab 2019. Záštitu nad medzinárodným kongresom prevzali dekan Fakulty zdravotníctva profesor Anton Lacko, rektor KU docent Jaroslav Demko a riaditeľ ÚVN FN Ružomberok MUDr. Peter Vaněk.

28. – 30. marec

Katedra hudby PF KU v Ružomberku v spolupráci s Gymnáziom sv. Andreja v Ružomberku usporiadala tretí ročník festivalu stredoškolských speváckych zborov Cantare Choraliter. Festival mal medzinárodný charakter, predstavili sa na ňom spevácke zbory zo Slovenska, Čiech a Poľska.

30. marec

Filozofickú fakultu KU navštívilo 14 bývalých študentov študijného programu učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry a náboženskej výchovy, ktorí zavŕšili svoje štúdium v roku 2004. Absolventi si pozreli (pre nich novú) univerzitnú knižnicu a priestory pedagogickej a filozofickej fakulty. Návštevu zavŕšila živá diskusia o minulosti, prítomnosti a budúcnosti FF KU a jej absolventov.

apríl

2. apríl

Konalo sa 2. zasadnutie Vedeckej rady Katolíckej univerzity v Ružomberku (VR KU). Hlavným bodom zasadnutia VR KU bolo hodnotenie úrovne KU vo vzdelávacej činnosti a v oblasti vedy, techniky a umenia za rok 2018. Na VR KU boli prerokované a schválené aj ďalšie dva dokumenty, a to „Plán realizácie opatrení na zvýšenie kvality vzdelávania, vedy, umenia a ďalších tvorivých činností na KU v Ružomberku na roky 2019 – 2020“ a „Smernica KU: Všeobecné kritériá na obsadzovanie funkcií profesorov a docentov, konkrétne podmienky na obsadzovanie funkcií profesorov a docentov, konkrétne podmienky na obsadzovanie funkcií hosťujúcich profesorov na KU v Ružomberku“.

9. – 10. apríl

Katedra hudby PF KU v Ružomberku usporiadala v poradí už XVI. ročník celoslovenskej interpretačnej súťaže s medzinárodnou účasťou Študentská umelecká činnosť. Súťaž bola určená študentom vysokých škôl pedagogického zamerania v kategóriách hra na organe, hra na klavíri, sólový spev, štvorročná hra na klavíri, komorný spev.